

Grupa Kapitałowa KRUK
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

Sporządzone według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej,
które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską

Grupa Kapitałowa KRUK

31.12.2016

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Spis treści

Strona

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	3
Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat	4
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Na dzień 31 grudnia 2016 r.

w tysiącach złotych

	Nota	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Aktywa			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	267 384	140 742
Należności z tytułu dostaw i usług	20	13 452	8 391
Inwestycje	17	2 676 202	1 620 579
Pozostałe należności	20	28 145	26 719
Zapasy	19	485	587
Rzeczowe aktywa trwałe	14	27 473	19 957
Inne wartości niematerialne	15	14 293	11 805
Wartość firmy	16	62 604	1 024
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18	-	2 841
Pozostałe aktywa		5 658	3 469
Aktywa ogółem		<u><u>3 095 697</u></u>	<u><u>1 836 115</u></u>
Kapitały i zobowiązania			
Zobowiązania			
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	589
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	28	169 248	83 555
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26	34 396	29 239
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		4 079	3 178
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	25	1 646 411	935 011
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18	4 057	-
Rezerwy	27	-	264
Zobowiązania ogółem		<u><u>1 858 191</u></u>	<u><u>1 051 836</u></u>
Kapitał własny			
Kapitał akcyjny	23	18 744	17 398
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		288 326	64 382
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		(592)	(7 674)
Pozostałe kapitały rezerwowe		76 658	68 956
Zyski zatrzymane		854 354	641 182
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		<u><u>1 237 490</u></u>	<u><u>784 244</u></u>
Udziały niekontrolujące		<u><u>14</u></u>	<u><u>34</u></u>
Kapitał własny ogółem		<u><u>1 237 504</u></u>	<u><u>784 278</u></u>
Kapitały i zobowiązania ogółem		<u><u>3 095 697</u></u>	<u><u>1 836 115</u></u>

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

w tysiącach złotych

	Nota	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Przychody	6	783 398	611 234
Pozostałe przychody operacyjne	7	8 773	2 589
		<u>792 171</u>	<u>613 823</u>
Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych	10	(190 778)	(169 432)
Amortyzacja	14,15	(13 538)	(10 540)
Usługi obce	8	(79 415)	(48 344)
Pozostałe koszty operacyjne	9	(159 417)	(134 128)
		<u>(443 148)</u>	<u>(362 444)</u>
Zysk na działalności operacyjnej		349 023	251 379
Przychody finansowe	11	363	2 792
Koszty finansowe	11	(63 038)	(44 394)
Koszty finansowe netto		<u>(62 675)</u>	<u>(41 602)</u>
Zysk przed opodatkowaniem		286 348	209 777
Podatek dochodowy	12	(37 671)	(5 516)
Zysk netto za okres sprawozdawczy		<u>248 677</u>	<u>204 261</u>
Zysk netto przypadający na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		248 663	204 227
Udziały niekontrolujące		14	34
Zysk netto za okres sprawozdawczy		<u>248 677</u>	<u>204 261</u>
Zysk/ (Strata) przypadający na 1 akcję			
Podstawowy (zł)	23	14,08	11,84
Rozwodniony (zł)	23	13,55	11,48

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków i strat należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

w tysiącach złotych

	<i>Nota</i>	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Zysk netto za okres sprawozdawczy		248 677	204 261
Inne całkowite dochody			
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać przekwalifikowane do wyniku finansowego			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	11	7 082	(3 815)
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne		-	-
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów		-	-
Pozycje, które nie mogą w przyszłości zostać przekwalifikowane do wyniku finansowego			
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów		-	-
Inne całkowite dochody netto za okres sprawozdawczy		<u>7 082</u>	<u>(3 815)</u>
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		<u>255 759</u>	<u>200 446</u>
Całkowite dochody ogółem przypadające na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		255 745	200 412
Udziały niekontrolujące		14	34
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		<u>255 759</u>	<u>200 446</u>
Całkowity dochód/ (Strata) przypadający na 1 akcję			
Podstawowy (zł)		14,48	11,62
Rozwodniony (zł)		13,93	11,27

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.
w tysiącach złotych

<i>Nota</i>	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2015 r.	17 110	53 249	(3 859)	55 624	462 893	585 017	66	585 083
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy								
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	204 227	204 227	34	204 261
Inne całkowite dochody								
- Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-	-	(3 815)	-	-	(3 815)	-	(3 815)
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	(3 815)	-	-	(3 815)	-	(3 815)
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	-	-	(3 815)	-	204 227	200 412	34	200 446
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli								
- Wypłata dywidendy			-	-	(25 938)	(25 938)	(66)	(26 004)
- Emisja akcji własnych	288	11 133	-	-	-	11 421	-	11 421
- Płatności w formie akcji	-	-	-	13 332	-	13 332	-	13 332
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli ogółem	288	11 133	-	13 332	(25 938)	(1 185)	34	(1 251)
Kapitał własny ogółem na dzień 31 grudnia 2015 r.	17 398	64 382	(7 674)	68 956	641 182	784 244	34	784 278
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2016 r.	17 398	64 382	(7 674)	68 956	641 182	784 244	34	784 278
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy								
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	248 663	248 663	14	248 677
Inne całkowite dochody								
- Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-	-	7 082	-	-	7 082	-	7 082
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	7 082	-	-	7 082	-	7 082
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	-	-	7 082	-	248 663	255 745	14	255 759
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli								
- Wypłata dywidendy	23	-	-	-	(35 491)	(35 491)	(34)	(35 525)
- Emisja akcji własnych	23	1 346	223 944	-	-	225 290	-	225 290
- Płatności w formie akcji	-	-	-	7 702	-	7 702	-	7 702
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli ogółem	1 346	223 944	-	7 702	(35 491)	197 501	(34)	197 467
Kapitał własny ogółem na dzień 31 grudnia 2016 r.	18 744	288 326	(592)	76 658	854 354	1 237 490	14	1 237 504

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

w tysiącach złotych

	Nota	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk netto za okres		248 677	204 261
<i>Korekty</i>			
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	14	8 401	6 246
Amortyzacja wartości niematerialnych	15	5 137	4 294
Koszty finansowe netto		67 354	40 573
(Zysk) /strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		(306)	(68)
Płatności w formie akcji własnych rozliczane w instrumentach kapitałowych		7 702	13 332
Podatek dochodowy	12	37 671	5 516
Zmiana stanu pozostałych inwestycji	17	(6 463)	(8 532)
Zmiana stanu inwestycji w pakiety wierzytelności i nieruchomości	17	(1 040 732)	(236 609)
Zmiana stanu zapasów	19	102	(63)
Zmiana stanu należności	20	(6 487)	(7 627)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	22	(2 189)	(1 399)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych	28	60 989	22 942
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	26	5 157	1 593
Zmiana stanu rezerw	27	(264)	-
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej w nowo nabytych spółkach		(1 534)	-
Podatek zapłacony		(6 346)	(3 364)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(623 132)	41 095
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Odsetki otrzymane	11	363	342
Wpływy z tytułu sprzedaży wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		1 003	173
Nabycie udziałów spółki	16	(60 046)	-
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	14,15	(15 363)	(8 336)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(74 043)	(7 821)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy netto z emisji akcji	23	223 944	11 421
Wpływy z emisji dłużnych papierów wartościowych	25	832 868	243 360
Zaciągnięcie kredytów	25	1 557 330	742 115
Wydatki na spłatę kredytów	25	(1 526 613)	(844 174)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	25	(5 790)	(4 512)
Wypłata dywidendy	23	(35 525)	(26 004)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	25	(154 000)	(41 000)
Odsetki zapłacone		(68 398)	(44 284)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		823 816	36 923
Przepływy pieniężne netto, ogółem		126 642	70 197
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		140 742	70 545
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	21	267 384	140 742

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Dane Jednostki Dominującej	10
2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
2.1. Oświadczenie zgodności	11
2.2. Podstawa wyceny	12
2.3. Waluta funkcjonalna i prezentacyjna	12
2.4. Dokonane osądy i szacunki	12
3. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	14
3.1. Zasady konsolidacji	14
3.1.1. Połączenia jednostek	14
3.1.2. Jednostki zależne	15
3.1.3. Korekty konsolidacyjne	15
3.2. Waluty obce	15
3.2.1. Transakcje w walucie obcej	15
3.2.2. Przeliczanie jednostki działającej za granicą	16
3.3. Instrumenty finansowe	16
3.3.1. Aktywa finansowe	16
3.3.2. Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi	21
3.3.3. Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń	21
3.4. Rzeczowe aktywa trwałe	21
3.4.1. Ujęcie oraz wycena	21
3.4.2. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym	22
3.4.3. Amortyzacja	22
3.5. Nieruchomości inwestycyjne	23
3.6. Wartości niematerialne	23
3.6.1. Wartość firmy	23
3.6.2. Pozostałe wartości niematerialne	23
3.6.3. Nakłady poniesione w terminie późniejszym	23
3.6.4. Amortyzacja	24
3.6.5. Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu	24
3.7. Inwestycje	24
3.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24
3.9. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów	25
3.9.1. Aktywa finansowe	25
3.9.2. Aktywa niefinansowe	25
3.10. Kapitał własny	26
3.11. Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz z tyt. kredytów i pożyczek	26
3.12. Świadczenia pracownicze	26
3.12.1. Program określonych składek	26
3.12.2. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	27
3.12.3. Płatności w formie akcji własnych (program opcji menadżerskich)	27
3.13. Rezerwy	27
3.14. Przychody	28
3.14.1. Przychody z windykacji	28
3.14.2. Sprzedaż pozostałych usług	28
3.15. Opłaty leasingowe	29
3.16. Przychody i koszty finansowe	29
3.17. Podatek dochodowy	29
3.18. Zysk na jedną akcję	30
3.19. Raportowanie segmentów działalności	30
3.20. Nowe standardy i interpretacje nie zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym	30
3.20.1. Zmiany obowiązujących standardów i interpretacji	31
3.20.2. Standardy i interpretacje opublikowane, ale jeszcze nie przyjęte	32

4.	Zarządzanie ryzykiem finansowym	33
4.1.	Ryzyko kredytowe.....	34
4.2.	Ryzyko płynności.....	36
4.3.	Ryzyko rynkowe.....	37
4.4.	Zarządzanie kapitałem	38
5.	Segmenty sprawozdawcze oraz informacje o obszarach geograficznych	39
6.	Przychody.....	42
7.	Pozostałe przychody operacyjne	44
8.	Usługi obce.....	45
9.	Pozostałe koszty operacyjne	45
10.	Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych	46
11.	Przychody i koszty finansowe.....	46
12.	Podatek dochodowy	47
13.	Podział pozycji ze sprawozdania z sytuacji finansowej na krótkoterminowe i długoterminowe.....	49
14.	Rzeczowe aktywa trwałe.....	50
15.	Inne wartości niematerialne	52
16.	Wartość firmy	54
17.	Inwestycje.....	58
18.	Podatek odroczony	62
19.	Zapasy.....	65
20.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	65
21.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	66
22.	Pozostałe aktywa	66
23.	Kapitał własny.....	67
24.	Zysk przypadający na jedną akcję.....	72
25.	Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	74
26.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	75
27.	Rezerwy	76
28.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	78
29.	Instrumenty finansowe	78
30.	Leasing operacyjny.....	85
31.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	86
32.	Wynagrodzenie płatności w formie akcji.....	87
33.	Skład Grupy Kapitałowej	88
34.	Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	90
35.	Zobowiązania warunkowe	90
36.	Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	91

1. Dane Jednostki Dominującej

Nazwa jednostki dominującej:

KRUK Spółka Akcyjna (dalej „KRUK S.A.” lub „Jednostka Dominująca”)

Siedziba jednostki dominującej

ul. Wołowska 8
51-116 Wrocław

Rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, ul. Poznańska 16-17, 53-230 Wrocław

Data rejestracji: 7 września 2005 r.

Numer rejestru: KRS 0000240829

Przedmiot działalności jednostki dominującej oraz jej jednostek zależnych

Jednostka Dominująca oraz jej jednostki zależne zajmują się przede wszystkim restrukturyzacją i odzyskiwaniem wierzytelności nabywanych przez podmioty z Grupy oraz wierzytelności powierzanych przez instytucje finansowe i inne podmioty.

W dniu 31 października 2016 r. Jednostka Dominująca dokonała sprzedaży portfela pożyczek konsumpcyjnej do jednostki zależnej Novum Finance Sp.z.o.o. oraz P.R.E.S.C.O INVESTMENT I NS FIZ. Najważniejszym powodem biznesowym takiej zmiany jest planowane rozpoczęcie udzielania pożyczek konsumenckich także na rynku zewnętrznym (klientom, którzy nie są/byli klientami KRUK S.A.) W związku z powyższą umową od dnia jej zawarcia pożyczki gotówkowe udzielane są przez Novum Finance Sp.zo.o..

Jednostka zależna Rejestr Dłużników ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. zajmuje się udostępnianiem informacji gospodarczych na temat osób i podmiotów, których dane są przechowywane i administrowane przez tę jednostkę zależną.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres sprawozdawczy kończący się 31 grudnia 2016 r. obejmuje sprawozdania finansowe Jednostki Dominującej oraz jej jednostek zależnych (zwanymi łącznie „Grupą”).

Jednostką Dominującą najwyższego szczebla jest KRUK S.A. Wykaz jednostek zależnych został przedstawiony poniżej:

<i>w tysiącach złotych</i>	Kraj	Udział w kapitale %	
		31.12.2016	31.12.2015
Secapital S.a.r.l. *	Luksemburg	100%	100%
ERIF Business Solutions Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
Secapital Polska Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
Rejestr Dłużników ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.	Polska	100%	100%
Novum Finance Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
KRUK Romania S.r.l.	Rumunia	100%	100%
Kancelaria Prawna RAVEN Krupa & Stańko Spółka komandytowa	Polska	98%	98%
KRUK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Polska	100%	100%
KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o.	Czechy	100%	100%
Prokura NS FIZ*	Polska	100%	100%
ProsperoCapital Sp.z.o.o. (spółka w likwidacji)	Polska	100%	100%
InvestCapital Malta Ltd *	Malta	100%	100%
RoCapital IFN S.A.*	Rumunia	100%	100%
Kruk Deutschland GmbH	Niemcy	100%	100%
KRUK Italia S.r.l	Włochy	100%	100%
ItaCapital S.r.l	Włochy	100%	100%
KRUK Espana S.L.	Hiszpania	100%	100%
ProsperoCapital S.a.r.l.	Luksemburg	100%	100%
Presco Investments S.a.r.l.*	Luksemburg	100%	-
P.R.E.S.C.O INVESTMENT I NS FIZ*	Polska	100%	-
Credit Base International S.r.l	Włochy	100%	-
Elleffe Capital S.r.l.*	Włochy	100%	-
Espand Soluciones de Gestion S.L.	Hiszpania	100%	-

* podmioty zależne, w których Spółka posiada pośrednio 100%

2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2.1. Oświadczenie zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”).

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określoną przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”) oraz innymi lokalnymi standardami. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki Dominującej („Zarząd”) w dniu 27 lutego 2017 r.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy (poza spółką ProsperoCapital Sp.z.o.o. w likwidacji).

2.2. Podstawa wyceny

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. Dane porównawcze zostały zaprezentowane na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem następujących istotnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej:

- instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (nota 3.3)

2.3. Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Złoty polski jest walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej.

2.4. Dokonane osądy i szacunki

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, wpływających na stosowanie przyjętych zasad rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów, których rzeczywiste wartości mogą różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiany szacunków księgowych są ujęte prospektywnie począwszy od okresu, w którym dokonano zmiany szacunku.

Informacja na temat osądów dotyczących zastosowania zasad rachunkowości, które mają najbardziej istotny wpływ na wartości ujęte w sprawozdaniu finansowym:

Pozycja	Wartość pozycji której dotyczy szacunek		Nr noty	Przyjęte założenia i kalkulacja szacunku
	2015 (tys. zł)	2016 (tys. zł)		
Wartość firmy	1 024	62 604	3.6.1 3.9.2	Test wartości firmy pod kątem utraty wartości szacowany jest na bazie planowanych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek generujący przepływy. W badanym okresie nie rozpoznano utraty wartości firmy.
Inwestycje	1 620 579	2 676 202	3.3.1	Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień wyceny ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości obliczonej przy zastosowaniu modelu estymacji opartego na szacunkach w zakresie zdyskontowanych oczekiwanych przepływów pieniężnych.

				<p>Szacowanie wartości oczekiwanych przepływów pieniężnych może być dokonane przy pomocy metod porównawczo-statystycznych (analiza statystyczna), behawioralnych lub w oparciu o analizę prawną i ekonomiczną poszczególnych wierzycieli lub dłużników (analiza indywidualna). Wybór metody estymacji przepływów z pakietu wierzycieli dokonywany jest w oparciu o posiadane dane na temat cech poszczególnych dłużników, charakterystyk wierzycieli, oraz danych historycznych zebranych już w trakcie obsługi pakietu.</p> <p>Grupa Kruk opracowuje projekcje odzysków z portfeli wierzycieli niezależnie dla poszczególnych rynków. W prognozach uwzględniane są między innymi: historyczne zachowania osób zadłużonych, obowiązujące i planowane regulacje prawne, rodzaj i charakter wierzycieli oraz zabezpieczeń, jak również aktualna strategia windykacyjna.</p> <p>Grupa Kruk regularnie weryfikuje wysokość kosztów windykacji, które to wpływają na wycenę pakietów wierzycieli według metody wartości godziwej. Zmiany kosztów rynkowych odnoszone są w wynik bieżącego roku.</p>
Aktywa z tyt. Podatku odroczonego	2 841	-	3.17	Grupa Kruk ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności.
Zobowiązania z tyt. Podatku odroczonego	-	4 057	3.17	Grupa Kruk tworzy rezerwy na podatek odroczonego w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

3. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

3.1. Zasady konsolidacji

3.1.1. Połączenia jednostek

Połączenia jednostek, w tym funduszy inwestycyjnych zamkniętych, są rozliczane metodą nabycia na dzień nabycia, który jest dniem, w którym Grupa obejmuje kontrolę nad jednostką nabywaną.

Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce, wtedy gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów. Grupa ujmuje wartość firmy jako wartość godziwą przekazanej zapłaty wliczając rozpoznaną wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej, pomniejszoną o wartość netto nabytych identyfikowalnych aktywów i przejętych zobowiązań wycenianych na dzień nabycia w wartości godziwej.

Wartość przekazanej zapłaty zawiera wartość godziwą przeniesionych aktywów, zobowiązań zaciągniętych przez Grupę wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz akcji wyemitowanych przez Grupę. Wartość przekazanej zapłaty zawiera również wartość godziwą części zapłaty warunkowej, jak również wartość godziwą przekazanych przez przejmującego nagród w formie akcji jednostki przejmowanej, które są obowiązkowo zastępowane w połączeniach jednostek. Jeśli połączenie jednostek powoduje wygaśnięcie wcześniejszych zobowiązań występujących pomiędzy Grupą a jednostką przejmowaną, wówczas wartość zapłaty obniża się o niższą z umownej ceny za wygaśnięcie zobowiązania lub wartości elementu pozarynkowego i ujmuje się jako pozostały koszt.

Wartość godziwa patentów i znaków handlowych nabytych w drodze połączenia jednostek jest ustalana w oparciu o oszacowane zdyskontowane płatności tantiem, których uniknięto na skutek nabycia patentu lub znaku handlowego na własność. Wartość godziwa relacji z klientami nabytych w drodze połączenia jednostek jest ustalona przy użyciu metody wielookresowej nadwyżki dochodów z aktywów, zgodnie z którą wartość danego składnika aktywów jest wyceniana po odjęciu rzetelnie ustalonego zwrotu z wszystkich innych aktywów biorących udział w tworzeniu powiązanych przepływów pieniężnych.

Wartość godziwa pozostałych wartości niematerialnych oparta jest na zdyskontowanych przepływach pieniężnych, których oczekuje się w związku z użytkowaniem lub ewentualną sprzedażą tych aktywów.

Wartość godziwa rzeczowych aktywów trwałych nabytych w wyniku połączenia jednostek oparta jest na ich wartości rynkowej. Wartość rynkowa nieruchomości jest oszacowaną kwotą, za jaką na dzień wyceny nieruchomość mogłaby zostać wymieniona na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi stronami, po przeprowadzeniu odpowiednich działań marketingowych, przy tym obie strony działałyby świadomie i z własnej woli. Wartość godziwa pozostałych składników rzeczowych aktywów trwałych jest ustalana z zastosowaniem podejścia rynkowego i metod kosztowych, które opierają się na cenach kwotowanych przez rynek dla podobnych składników, o ile informacje te są dostępne, a w uzasadnionych przypadkach opierają się na kosztach zastąpienia.

Zobowiązanie warunkowe jednostki przejmowanej jest uwzględniane przy połączeniu jednostek tylko wtedy, kiedy takie zobowiązanie stanowi obecny obowiązek, wynika z przeszłych zdarzeń oraz jego wartość godziwa może być wiarygodnie oszacowana.

Grupa wycenia wszystkie udziały niekontrolujące w proporcji do udziałów w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej.

Koszty transakcyjne poniesione w związku z połączeniem jednostek, takie jak opłaty z tytułu usług prawnych, due diligence oraz za inne profesjonalne usługi ujmuje się jako koszt okresu, w którym zostały poniesione.

3.1.2. Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą, w tym fundusze inwestycyjne. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania nad nimi kontroli aż do momentu jej wygaśnięcia. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały ujednoczone z zasadami przyjętymi przez Grupę.

3.1.3. Korekty konsolidacyjne

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające stąd niezrealizowane zyski lub straty, a także przychody oraz koszty Grupy są eliminowane w trakcie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Niezrealizowane straty są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego na tej samej zasadzie co niezrealizowane zyski, ale wyłącznie w przypadku, gdy nie występują przesłanki wskazujące na utratę wartości.

3.2. Waluty obce

3.2.1. Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w walutach funkcjonalnych jednostek Grupy z zastosowaniem kursu kupna lub kursu sprzedaży walut z dnia zawarcia transakcji stosowanym przez bank, z którego usług jednostka korzysta.

Pozycje pieniężne aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej są przeliczane na koniec okresu sprawozdawczego według średniego kursu banku centralnego dla danej waluty ogłoszonego na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z wyceny aktywów i zobowiązań pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego stanowią różnice pomiędzy wyceną według zamortyzowanego kosztu w walucie funkcjonalnej na początku okresu sprawozdawczego, skorygowaną o naliczone odsetki i dokonane płatności w trakcie okresu sprawozdawczego, a wartością według zamortyzowanego kosztu w walucie obcej przeliczoną według średniego kursu banku centralnego na koniec okresu sprawozdawczego.

Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań denominowane w walutach obcych wyceniane według kosztu historycznego są przeliczane według średniego kursu banku centralnego ogłoszonego w dniu dokonania transakcji.

Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane według średniego kursu banku centralnego obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

Różnice kursowe z przeliczenia na walutę funkcjonalną ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu.

3.2.2. Przeliczanie jednostki działającej za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając wartość firmy i korekty do wartości godziwej na dzień nabycia dokonywane przy konsolidacji, są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego.

Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane w innych całkowitych dochodach. W przypadku zbycia jednostek działających za granicą, częściowego lub w całości, odpowiednie kwoty ujęte w kapitale własnym są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Różnice kursowe dotyczące pozycji pieniężnych w postaci należności lub zobowiązań w stosunku do jednostki działającej za granicą, których rozliczenie nie jest planowane bądź prawdopodobne w dającej się przewidzieć przyszłości są częścią inwestycji netto w jednostce działającej za granicą i są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako różnice kursowe z przeliczenia.

3.3. Instrumenty finansowe

3.3.1. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
  - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
  - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,

- instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,

b) został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat/ sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej) finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowo); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Nabyte pakiety wierzytelności

Nabyte pakiety wierzytelności są to masowe pakiety przeterminowanych zobowiązań (np. z tytułu kredytów konsumenckich, opłat za media itp.) nabywane przez Grupę w ramach umów cesji wierzytelności za cenę znacząco niższą od wartości nominalnej tych zobowiązań. Grupa zalicza nabyte przed 1 stycznia 2014 roku pakiety wierzytelności do aktywów finansowych wyznaczonych do kategorii wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na to, że zgodnie z MSR 39 zostały wyznaczone do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Pakiety wierzytelności ujmowane są początkowo w księgach według ceny zakupu odpowiadającej wartości godziwej. Koszty związane z transakcją nabycia ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Nabyte przed 1 stycznia 2014 roku pakiety wierzytelności Grupa wycenia nie rzadziej niż cztery razy w rocznym okresie sprawozdawczym, nie później niż na koniec każdego kwartału kalendarzowego. Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień wyceny ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej obliczonej przy zastosowaniu modelu estymacji opartego na szacunkach w zakresie zdyskontowanych oczekiwanych przepływów pieniężnych, obejmujących wpłaty i koszty windykacji na poziomie rynkowym.

Wartość godziwa nabytych pakietów wierzytelności wyliczana jest w oparciu o przewidywane przyszłe przepływy pieniężne związane z pakietami wierzytelności, zdyskontowane stopą odzwierciedlającą ryzyko kredytowe związane z danym pakietem.

Stopa użyta do dyskontowania oczekiwanych przepływów odzwierciedla ryzyko kredytowe związane z danym pakietem. Ryzyko kredytowe jest oceniane w odniesieniu do przepływów z całego pakietu wierzytelności, a nie do przepływów generowanych przez poszczególnych dłużników. Przy początkowym ujęciu, stopa dyskontowa jest oczekiwaną wewnętrzną stopą zwrotu uwzględniającą cenę zakupu oraz szacowane przepływy ustalone na dzień nabycia pakietu. Na każdy dzień wyceny Grupa weryfikuje przyjęte stopy dyskontowe tak, aby uwzględniały one aktualną stopę wolną od ryzyka oraz premię za ryzyko związaną z ryzykiem kredytowym dla danego pakietu.

Szacowane przepływy pieniężne ustalane są przede wszystkim w oparciu o:

- zakładaną skuteczność stosowanych narzędzi windykacyjnych,
- skalę ich stosowania w odniesieniu do poszczególnych pakietów (dotychczasową i planowaną),
- dotychczasową historię spłat.

Przy ustalaniu terminów wystąpienia przepływów Grupa bierze pod uwagę zakładany moment wystąpienia przepływów wynikający z zastosowania poszczególnych narzędzi windykacyjnych. Przewidywany okres uzyskiwania wpływów z windykacji danego pakietu oparty jest na danych historycznych Grupy w tym zakresie.

Szacowane przepływy z pakietów wierzytelności obejmują część kapitałową pakietów oraz odsetki ustalone w oparciu o stopę dyskontową. Otrzymana część kapitałowa ujmowana jest jako zmniejszenie wartości księgowej pakietów natomiast część odsetkowa ujmowana jest jako przychód bieżącego okresu. Ponadto, w przychodach bieżącego okresu ujmowane są zmiany wartości godziwej wynikające ze zmian szacunków dotyczących oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego pakietu oraz zmian w stopie dyskontowej. Powyższe kwoty są prezentowane jako przychody operacyjne z uwagi na to, że windykacja nabytych pakietów wierzytelności jest prowadzona przy użyciu zasobów, których wykorzystanie jest ujmowane w ramach kosztów działalności operacyjnej.

Aktualizacja wartości zakupionych pakietów wierzytelności definiowana jest jako zmiana ich wartości godziwej, spowodowana zmianą stóp procentowych oraz/lub zmianą szacunków dotyczących przyszłych przepływów pieniężnych. Różnice pomiędzy rzeczywistymi wpłatami a prognozowanymi zaliczane są do pozycji „przychody odsetkowe skorygowane o wpłaty rzeczywiste” i prezentowane jako przychody.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Do pożyczek i należności Grupa zalicza udzielone pożyczki oraz należności z tytułu dostaw i usług oraz pakiety wierzytelności zakupione od 1 stycznia 2014 r.

Nabyte pakiety wierzytelności

Od 1 stycznia 2014 wszystkie nabywane pakiety wierzytelności klasyfikowane są do kategorii pożyczki i należności. Klasyfikacja ta odzwierciedla strategię zarządzania nabytymi pakietami, która skupia się na maksymalizacji wartości wpłat.

Pakiety wierzytelności są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Początkowe ujęcie w księgach następuje w dacie zakupu, w cenie nabycia, to jest wartości godziwej uiszczonej zapłaty, powiększonej o istotne koszty transakcyjne.

Na podstawie pierwotnej prognozy przepływów pieniężnych, uwzględniającej wartość początkową (cenę nabycia powiększoną o koszty transakcyjne), wyznaczana jest efektywna stopa procentowa, stosowana do dyskontowania szacowanych przepływów pieniężnych, która pozostaje niezmienna przez cały okres utrzymywania portfela.

Przychody odsetkowe naliczane są od wartości portfela ustalonego na podstawie modelu zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, o której mowa powyżej, i ujmowane są w bieżącym okresie w wyniku finansowym. Przychód z tytułu odsetek w całości rozpoznawany jest jako zwiększenie wartości portfela. Rzeczywiste przepływy otrzymywane w okresie w wyniku windykacji, w całości rozpoznawane są jako zmniejszenie wartości portfela.

Wartość składnika aktywów na dany dzień bilansowy jest równa jego wartości początkowej (cena nabycia powiększona o koszty transakcyjne) powiększonej o przychody odsetkowe oraz pomniejszonej o rzeczywiste przepływy oraz dodatkowo zmodyfikowanej o aktualizację (zmianę) szacunków przepływów pieniężnych. W efekcie wartość składnika aktywów na dzień bilansowy jest równa zdyskontowanej wartości oczekiwanych przepływów pieniężnych.

Ponadto, w przychodach bieżącego okresu ujmowane są zmiany wartości portfela wynikające ze zmian szacunków co do terminów i kwot dotyczących oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego portfela.

Pożyczki Novum

W ramach prowadzonej działalności NOVUM udzielane były pożyczki konsumenckie w wysokości do 7 500 zł na okres od 3 do 24 miesięcy. Usługa NOVUM skierowana była do osób zadłużonych wobec Grupy KRUK, które spłaciły swoje zadłużenie lub regularnie je spłacają, ale pozostają wykluczeni z rynku bankowego.

Głównym założeniem metody ewidencji jest podział portfela NOVUM na 4 przedziały w zależności od stopnia przeterminowania pożyczek.

- w każdym miesiącu wyceny portfel NOVUM dzielony jest na 4 następujące przedziały:

[0-30 DPD]; [31-60 DPD]; [61<=DPD]; [pożyczki wypowiedziane]

gdzie DPD - liczba dni po dacie wymagalności raty;

- suma wartości godziwych wszystkich przedziałów stanowi wartość godziwą całego portfela:

$$\text{Wartość godziwa portfela} = \sum_i^4 \text{Wartość godziwa}_i$$

gdzie:

- i: numer przedziału,

- Wartość godziwa: NPV przyszłych przepływów pieniężnych z portfela pożyczek obliczana na podstawie harmonogramu spłat;

- w każdym miesiącu wyceny obliczane są współczynniki szkodowości dla każdego przedziału, (szkodowość w danym przedziale ustalana jest na podstawie danych historycznych o saldach wymaganych i wpłatach od pożyczkobiorców);

- wartość odpisu aktualizującego w miesiącu wyceny jest sumą odpisów aktualizujących we wszystkich przedziałach wyliczanych zgodnie z dotychczasową formułą:

$$\begin{aligned} \text{Odpis aktualizujący}(T) \\ = \sum_i^4 \text{Odpis aktualizujący}(T)_i = \sum_i^4 \text{Wartość godziwa}(T)_i * \text{szkodowość}(T)_i \end{aligned}$$

Wartość odpisu aktualizującego przypadająca na miesiąc wyceny jest różnicą odpisu z bieżącego oraz poprzedniego miesiąca wyceny.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

3.3.2. Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Zobowiązania finansowe są ujmowane na dzień zawarcia transakcji, w której Grupa staje się stroną umowy zobowiązującej do wydania instrumentu finansowego.

Grupa wyłącza z ksiąg zobowiązanie finansowe, kiedy zobowiązanie zostanie spłacone, umorzone lub ulegnie przedawnieniu.

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych oraz zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Grupa klasyfikuje zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi do kategorii innych zobowiązań finansowych. Tego typu zobowiązania finansowe początkowo ujmowane są w wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Wartość godziwa, szacowana dla celów ujawnienia, jest obliczana na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zwrotu kwoty głównej i zapłaty odsetek, zdyskontowanych z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej obowiązującej na koniec okresu sprawozdawczego. W przypadku leasingu finansowego, rynkową stopę procentową ustala się przez odniesienie do podobnych umów leasingowych. Zobowiązania o krótkim terminie płatności oraz zobowiązania, dla których stopy procentowe są na bieżąco aktualizowane o zmiany stóp bazowych nie są dyskontowane, ponieważ ich wartość księgowa odpowiada w przybliżeniu ich wartości godziwej.

Grupa posiada następujące zobowiązania finansowe: kredyty, zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.

Grupa prezentuje zobowiązania z tytułu zakupu pakietów w ramach zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

3.3.3. Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń

Grupa nabywa instrumenty pochodne w celu zabezpieczenia ryzyka zmiany przepływów pieniężnych na skutek zmian stopy procentowej.

Instrumenty pochodne ujmowane są początkowo w wartości godziwej. Wszystkie koszty związane z transakcją ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Skutki wyceny instrumentu do wartości godziwej odnosi się bezpośrednio w rachunek zysków i strat.

3.4. Rzeczowe aktywa trwałe

3.4.1. Ujęcie oraz wycena

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania, a także wynagrodzeń bezpośrednich (w przypadku wytworzenia

składnika rzeczowych aktywów trwałych we własnym zakresie). Rabaty, upusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika środków trwałych oraz środków trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do końca okresu sprawozdawczego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym się znajdował. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane jako część tego urządzenia.

Koszty finansowania zewnętrznego związane z nabyciem lub wytworzeniem określonych aktywów zwiększają cenę nabycia lub koszt wytworzenia tych aktywów.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Zyski i straty ze zbycia składnika rzeczowych aktywów określa się na podstawie porównania przychodów ze zbycia z wartością księgową zbytych aktywów i ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu w pozycji pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

3.4.2. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Wartość bieżąca usuniętych części składnika rzeczowych aktywów trwałych jest wyłączana z ksiąg. Nakłady ponoszone w związku z bieżącym utrzymaniem składników rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia.

3.4.3. Amortyzacja

Wysokość odpisów amortyzacyjnych ustala się w oparciu o cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów, pomniejszoną o jego wartość rezydualną.

Koszt amortyzacji ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, co możliwie najlepiej odzwierciedla sposób realizacji przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z użytkowaniem danego składnika aktywów. Składniki aktywów użytkowanych na podstawie umowy leasingu finansowego lub innej umowy o podobnym charakterze amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres trwania umowy leasingu lub okres użytkowania, chyba że Grupa posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu. Grunty nie są amortyzowane.

Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych:

Budynki (inwestycje w obcych obiektach)	10-40 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	3-10 lat
Środki transportu	4-5 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych rzeczowych aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

3.5. Nieruchomości inwestycyjne

Grupa w ramach prowadzonego procesu windykacji pakietów własnych dokonuje przejęcia nieruchomości na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu i zaliczenia jej na poczet zadłużenia. Nieruchomości inwestycyjne wycenia się początkowo według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne wykazywane są w wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu. Wycena do wartości godziwej dokonywana jest raz na rok przez akredytowanego wewnętrznego rzeczoznawcę.

Nieruchomości inwestycyjne zaprzestaje ujmować się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w momencie stwierdzenia braku uzyskiwania korzyści ekonomicznych lub sprzedaży. Różnica pomiędzy wartością bilansową a wartością sprzedaży ujmowana jest w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

3.6. Wartości niematerialne

3.6.1. Wartość firmy

Wartość firmy powstaje w związku z przejściem jednostek zależnych. Metody wyceny wartości firmy w momencie jej początkowego ujęcia zostały opisane w nocie 3.1.1.

Wycena po początkowym ujęciu

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartość firmy nie jest amortyzowana. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego wartość firmy jest testowana pod kątem utraty wartości. Szacunki i osądy wykorzystywane do określenia odpisów z tytułu utraty wartości zaprezentowano w punkcie 3.9.2.

3.6.2. Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe nabyte lub wytworzone we własnym zakresie przez Grupę wartości niematerialne o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Grupa zalicza do wartości niematerialnych i prawnych koszty zakończonych prac rozwojowych. Warunki zaliczania do aktywów kosztów prac rozwojowych prowadzonych przez jednostkę na własne potrzeby, poniesione przed zastosowaniem nowej technologii są następujące:

- program lub technologia wytwarzania są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone;
- techniczna przydatność programu lub technologii została stwierdzona i odpowiednio udokumentowana i na tej podstawie jednostka podjęła decyzję o wytwarzaniu tych produktów lub stosowaniu technologii;
- koszty prac rozwojowych zostaną pokryte, według przewidywań, przychodami ze zastosowania tych programów lub technologii.

3.6.3. Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady, w tym nakłady na wytworzone we własnym zakresie: znaki towarowe, wartość firmy i markę są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia.

3.6.4. Amortyzacja

Wysokość odpisów amortyzacyjnych ustala się w oparciu o cenę nabycia danego składnika aktywów, pomniejszoną o jego wartość rezydualną.

Koszt amortyzacji ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika wartości niematerialnych, innego niż wartość firmy, od momentu stwierdzenia jego przydatności do użytkowania, co możliwie najlepiej odzwierciedla sposób realizacji przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z użytkowaniem danego składnika aktywów.

Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Oprogramowanie	5 lat
Koszty prac rozwojowych	1-5 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych wartości niematerialnych jest weryfikowana na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

3.6.5. Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa, a następnie pomniejszane o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Umowy leasingowe nie będące umowami leasingu finansowego są traktowane jak leasing operacyjny i nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

3.7. Inwestycje

Inwestycje obejmują:

- Zakupione pakiety wierzytelności wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, dla których zasady wyceny opisane są w punkcie 3.3.1;
- Pakiety wierzytelności wyceniane według metody zamortyzowanego kosztu, dla których zasady wyceny opisane są w punkcie 3.3.1 oraz 3.9.1;
- Nieruchomości inwestycyjne, dla których zasady wyceny opisane są w punkcie 3.5;
- Udzielone pożyczki, dla których zasady wyceny opisane są w punkcie 3.3.1 oraz 3.9.1.

3.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują w szczególności środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy. Środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. W przypadku środków zgromadzonych na rachunkach bankowych wartość nominalna na dzień bilansowy obejmuje doliczone odsetki.

3.9. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

3.9.1. Aktywa finansowe

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego dokonywana jest ocena, czy zaistniały obiektywne przesłanki świadczące o utracie wartości składników aktywów finansowych innych niż wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy. Uznaje się, że składnik aktywów finansowych utracił wartość, gdy po jego początkowym ujęciu pojawiły się obiektywne przesłanki wystąpienia zdarzenia powodującego utratę wartości, mogącego mieć negatywny, wiarygodnie oszacowany wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów.

Do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych zalicza się niespłacenie albo zaleganie w spłacie długu przez dłużnika; restrukturyzację długu dłużnika, na którą Grupa wyraziła zgodę ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych dłużnika, a której w innym wypadku Grupa by nie udzieliła; okoliczności świadczące o wysokim poziomie prawdopodobieństwa bankructwa dłużnika lub emitenta; zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych.

Grupa ocenia przesłanki świadczące o utracie wartości należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności na poziomie pojedynczego składnika aktywów.

Dokonując oceny utraty wartości Grupa wykorzystuje historyczne trendy do szacowania prawdopodobieństwa wystąpienia zaległości oraz momentu zapłaty oraz wartości poniesionych strat, skorygowane o szacunki Zarządu oceniające, czy bieżące warunki ekonomiczne i kredytowe wskazują, aby rzeczywisty poziom strat miał znacząco różnić się od poziomu strat wynikającego z oceny historycznych trendów.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest jako różnica między ich wartością księgową, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Wszelkie straty ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu i zmniejszają wartość bieżącą aktywów finansowych, przy czym Grupa kontynuuje naliczanie odsetek od zaktualizowanych aktywów. Jeżeli późniejsze okoliczności świadczą o ustaniu przesłanek powodujących powstanie utraty wartości, wówczas odwrócenie odpisu aktualizującego ujmowane jest w zysku lub stracie bieżącego okresu.

3.9.2. Aktywa niefinansowe

Wartość księgowa aktywów niefinansowych, innych niż zapasy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego poddawana jest ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów. Wartość odzyskiwalna wartości firmy, wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdadne do użytkowania jest szacowana każdego roku w tym samym terminie.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne (OWSP) definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów. Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów i grup aktywów.

Grupa dokonuje oceny utraty wartości ujętej wartości firmy grupując ośrodki wypracowujące środki pieniężne tak, aby szczebel organizacji, nie wyższy niż wyodrębniony segment operacyjny, na którym

przeprowadza się tę ocenę odzwierciedlał najniższy szczebel organizacji, na którym Grupa monitoruje wartość firmy dla potrzeb wewnętrznych.

Dla celów testów na utratę wartości, wartość firmy nabytą w procesie połączenia jednostek gospodarczych alokuje się do tych ośrodków generujących środki pieniężne, dla których spodziewane jest uzyskanie efektów synergii z połączenia.

Aktywa wspólne (korporacyjne) Grupy nie generują osobnych wpływów pieniężnych. Jeśli występuje przesłanka utraty wartości aktywów korporacyjnych, wówczas wartość odzyskiwalna jest ustalana dla tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których przynależą aktywa korporacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmowany jest w momencie, kiedy wartość księgowa składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu. Utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Odpis wartości firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznane w poprzednich okresach, są poddawane na każdy koniec okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszyły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do określenia wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości początkowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

3.10. Kapitał własny

Akcje zwykłe ujmuje się w kapitale własnym w wysokości określonej w statucie jednostki dominującej i zarejestrowanej w Krajowym Rejestrze Sądowym. Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji zwykłych i opcji na akcje, skorygowane o wpływ podatków, pomniejszają wartość kapitału.

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą są ujmowane zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 3.2.2.

3.11. Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz z tyt. kredytów i pożyczek

Zasady wyceny zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych zobowiązań finansowych zostały opisane w punkcie 3.3.2.

3.12. Świadczenia pracownicze

3.12.1. Program określonych składek

Programy określonych składek to programy świadczeń po okresie zatrudnienia, na mocy których Grupa wpłaca składki w ustalonej wysokości do odrębnego podmiotu i nie będzie ciążył na niej prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek. Zobowiązanie do wniesienia składek do programu emerytalnego określonych składek jest ujmowane jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając zysk lub stratę okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę. Kwoty zapłacone z góry ujmuje się jako składnik aktywów jeśli takie opłacenie kosztów z góry doprowadzi do obniżenia przyszłych płatności lub ich refundacji. Składki należne w ramach programu określonych składek, które są wymagalne w okresie dłuższym niż 12 miesięcy po zakończeniu okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę, dyskontuje się do ich wartości bieżącej.

3.12.2. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia.

Grupa ujmuje zobowiązanie w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych lub planów podziału zysku, jeśli na Grupie ciąży prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek takich wypłat na podstawie usług świadczonych przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać wiarygodnie oszacowane.

3.12.3. Płatności w formie akcji własnych (program opcji menadżerskich)

Wartość godziwa przyznanych pracownikom praw do nabycia akcji Jednostki Dominującej po określonej cenie (opcji) jest ujmowana jako koszt w korespondencji ze wzrostem kapitału własnego. Wartość godziwa programu jest początkowo szacowana na dzień przyznania go pracownikom. Ujmowanie wartości godziwej opcji w wyniku Grupy rozłożone jest na okres, w którym pracownicy nabywają bezwarunkowo prawa do nabycia akcji. Wartość programu jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i na dzień ostatecznego nabycia uprawnień do otrzymania opcji, poprzez zmianę liczby opcji, do których realizacji zgodnie z oczekiwaniami Grupy nabyte zostaną bezwarunkowe prawa. Wszystkie zmiany w wartości godziwej programu są ujmowane jako korekta poprzednich księgowani w bieżącym okresie. Wartość godziwa pojedynczego prawa nie zmienia się, chyba że nastąpi istotna modyfikacja warunków programu, np. ceny realizacji, liczby przyznanych praw, warunków nabycia uprawnień, itp. W takim przypadku wartość godziwa pojedynczego prawa może się jedynie zwiększyć.

W wycenie programu do wartości godziwej wykorzystano model Blacka-Scholesa. Wybrany model uwzględnia główne czynniki wpływające na koszt ujmowany przez Grupę:

- przewidywany kurs akcji w momencie realizacji opcji (w oparciu o kursy historyczne i ich zmienność),
- okres nabywania uprawnień do opcji,
- termin i warunki realizacji opcji,
- stopę wolną od ryzyka.

Wyceniając program przyjęto, że wszystkie warunki przydziału opcji zostaną spełnione oraz że wszyscy uprawnieni obejmą przyznane opcje, a następnie je zrealizują tj. wykupią odpowiadające im akcje w pierwszym dniu po zakończeniu okresu nabywania uprawnień. Średni czas realizacji objętych warrantów wynosi 1,4 roku.

3.13. Rezerwy

Rezerwa zostaje ujęta wtedy, gdy na Grupie ciąży wynikający z przeszłych zdarzeń obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek, którego wartość można wiarygodnie oszacować i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem korzyści ekonomicznych. Rezerwy są ustalane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z zastosowaniem stopy przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko związane z danym zobowiązaniem. Odwracanie dyskonta ujmowane jest jako koszt finansowy.

3.14. Przychody

3.14.1. Przychody z windykacji

Przychody z windykacji obejmują przychody ze sprzedaży usług windykacyjnych (windykacja na zlecenie) oraz przychody z nabytych pakietów wierzytelności.

Przychody z windykacji pakietów zleconych

Przychody z pakietów zleconych stanowią prowizje należne za zwindykowane wierzytelności. Przychody takie są rozpoznawane memoriałowo w okresie świadczenia usługi na podstawie zwindykowanych kwot.

Przychody z windykacji nabytych pakietów wierzytelności

Przychody z pakietów wierzytelności wycenianych metodą wartości godziwej

Szacowane przepływy z pakietów wierzytelności obejmują część kapitałową pakietów oraz odsetki ustalone w oparciu o stopę dyskontową. Otrzymana część kapitałowa ujmowana jest jako zmniejszenie wartości księgowej pakietów natomiast część odsetkowa ujmowana jest jako przychód bieżącego okresu. Ponadto, w przychodach bieżącego okresu ujmowane są zmiany wartości godziwej wynikające ze zmian szacunków dotyczących oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego pakietu oraz zmian w stopie dyskontowej. Powyższe kwoty są prezentowane jako przychody operacyjne z uwagi na to, że windykacja nabytych pakietów wierzytelności jest prowadzona przy użyciu zasobów, których wykorzystanie jest ujmowane w ramach kosztów działalności operacyjnej.

Aktualizacja wartości nabytych pakietów wierzytelności definiowana jest jako zmiana ich wartości godziwej, spowodowana zmianą stóp procentowych oraz/lub zmianą szacunków dotyczących przyszłych przepływów pieniężnych.

Przychody z pakietów wierzytelności wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu

Na podstawie pierwotnej prognozy przepływów pieniężnych, uwzględniającej wartość początkową (cenę nabycia powiększoną o koszty transakcyjne), wyznaczana jest efektywna stopa procentowa, stosowana do dyskontowania szacowanych przepływów pieniężnych, która pozostaje niezmienna przez cały okres utrzymywania portfela.

Przychody odsetkowe naliczane są od wartości portfela ustalonego na podstawie modelu zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, o której mowa powyżej, i ujmowane są w bieżącym okresie w wyniku finansowym. Przychód z tytułu odsetek w całości rozpoznawany jest jako zwiększenie wartości portfela. Rzeczywiste przepływy otrzymywane w okresie w wyniku windykacji, w całości rozpoznawane są jako zmniejszenie wartości portfela. Ponadto, w przychodach bieżącego okresu ujmowane są zmiany wartości portfela wynikające ze zmian szacunków co do terminów i kwot dotyczących oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego portfela.

3.14.2. Sprzedaż pozostałych usług

Przychody ze sprzedaży pozostałych usług wykazywane są w wysokości odpowiadającej wartości godziwej otrzymanej zapłaty, pomniejszonej o wartość zwrotów, opustów i rabatów.

Przychody ze sprzedaży pozostałych usług zawierają również przychody z tytułu udzielonych pożyczek, rozliczane przy pomocy efektywnej stopy procentowej, pomniejszone o odpisy aktualizujące.

3.15. Opłaty leasingowe

Opłaty z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są liniowo przez okres leasingu w zysku lub stracie bieżącego okresu. Korzyści otrzymane w zamian za podpisanie umowy leasingu stanowią integralną część całkowitych kosztów leasingu i ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu przez okres trwania umowy leasingu.

Minimalne opłaty leasingowe ponoszone w związku z leasingiem finansowym są rozdzielane na część stanowiącą koszty finansowe oraz część zmniejszającą stan niespłaconego zobowiązania. Część stanowiąca koszt finansowy jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do stanu niespłaconego zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane poprzez korektę wartości minimalnych opłat leasingowych w czasie pozostałego okresu leasingu, gdy korekta zostaje potwierdzona.

3.16. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe obejmują przychody odsetkowe związane z zainwestowanymi przez Grupę środkami (za wyjątkiem przychodów dotyczących nabytych pakietów wierzytelności, patrz (k)(i) oraz przychodów dotyczących pożyczek udzielonych w ramach działalności operacyjnej, patrz (k)(iii)), należne dywidendy oraz odwrócenie odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych. Przychody odsetkowe ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu zgodnie z zasadą memoriału, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Dywidendę ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu na dzień, kiedy Grupa nabywa prawo do jej otrzymania.

Koszty finansowe obejmują koszty odsetkowe związane z finansowaniem zewnętrznym, odwracanie dyskonta od ujętych rezerw oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych. Koszty finansowania zewnętrznego nie dające się bezpośrednio przypisać do nabycia, wytworzenia, budowy lub produkcji określonych aktywów są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty z tytułu różnic kursowych wykazuje się w kwocie netto.

3.17. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w zysku lub stracie bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Przy ustalaniu kwoty podatku bieżącego i odroczonego Grupa bierze pod uwagę wpływ niepewności dotyczących możliwości powstania dodatkowych zobowiązań podatkowych. Niemniej fakty i okoliczności, które mogą zaistnieć w przyszłości, mogą wpłynąć na ocenę prawidłowości istniejących lub przeszłych zobowiązań podatkowych.

Podatek bieżący jest to oczekiwana kwota zobowiązań lub należności z tytułu podatku od dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalona z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień sprawozdawczy oraz korekty zobowiązania podatkowego dotyczącego lat poprzednich.

Podatek odroczony ujmuje się w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością wykazywaną w sprawozdaniu z sytuacji finansowej a ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Odroczony podatek dochodowy nie jest ujmowany w przypadku następujących różnic przejściowych:

- różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i nie wpływa ani na zysk lub stratę bieżącego okresu ani na dochód do opodatkowania,
- różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości.
- różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy.

Podatek odroczony jest wyceniany z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane wtedy, gdy przejściowe różnice odwrócą się, przy czym za podstawę przyjmowane są przepisy podatkowe obowiązujące prawnie lub faktycznie do dnia sprawozdawczego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane, jeżeli Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensaty bieżących zobowiązań i aktywów podatkowych i pod warunkiem, że aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tą samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub na różnych podatników, którzy zamierzają rozliczyć zobowiązania i należności z tytułu podatku dochodowego w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować należności i rozliczyć zobowiązanie.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego związane z nierozliczoną stratą podatkową, niewykorzystaną ulgą podatkową i ujemnymi różnicami przejściowymi, są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na ich zrealizowanie. Aktywa z tytułu podatku odroczonego podlegają ponownej ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i obniża się je w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z nimi korzyści w podatku dochodowym.

3.18. Zysk na jedną akcję

Grupa prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję dla akcji zwykłych. Podstawowy zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie zysku lub straty przypadającej posiadaczom akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w okresie, skorygowaną o posiadane przez Grupę akcje własne. Rozwodniony zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie skorygowanego zysku lub straty przypadającej dla posiadaczy akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych skorygowaną o posiadane akcje własne oraz o efekty rozwadniające potencjalnych akcji.

3.19. Raportowanie segmentów działalności

Segment operacyjny jest częścią Grupy zaangażowaną w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami Grupy. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Wyniki operacyjne każdego segmentu, które są raportowane do organu odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce dominującej, obejmują zarówno pozycje, które mogą zostać bezpośrednio przypisane do danego segmentu, jak i te mogące być przepisane pośrednio, na podstawie uzasadnionych przesłanek. Pozycje nieprzyporządkowane dotyczą głównie aktywów wspólnych (korporacyjnych) (głównie dotyczące zarządu jednostki), kosztów związanych z siedzibą jednostki, aktywów i zobowiązań z tytułu podatku dochodowego

3.20. Nowe standardy i interpretacje nie zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym

Szereg nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji nie jest jeszcze obowiązujących dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2016 r. i nie zostały one zastosowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Spośród nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji te zamieszczone poniżej mogą mieć wpływ na sprawozdanie finansowe. Grupa ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których są obowiązujące po raz pierwszy.

3.20.1. Zmiany obowiązujących standardów i interpretacji

Następujące zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz interpretacji, zatwierdzonych przez Unię Europejską („MSSF UE”) mają zastosowanie do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,

Dnia 22 listopada 2016 roku KE opublikowała ostateczną wersję MSSF 9 Instrumenty finansowe, który zastępuje MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena. MSSF 9 obejmuje klasyfikację i wycenę instrumentów finansowych, utratę wartości instrumentów finansowych i należności handlowych oraz rachunkowość zabezpieczeń. MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2018, z możliwością wcześniejszego zastosowania. Wymagania dotyczące obszaru klasyfikacji i wyceny oraz utraty wartości mają zastosowanie retrospektywne, jednak prezentacja danych porównawczych nie jest obowiązkowa. Wymagania dotyczące rachunkowości zabezpieczeń stosowane są prospektywnie, z pewnymi nielicznymi wyjątkami.

Grupa planuje przyjąć nowy standard od wymaganej daty wejścia w życie. W trakcie 2016 roku Grupa przeprowadziła wstępną ocenę skutków wpływu wejścia w życie tego standardu we wszystkich trzech aspektach. Ta wstępna ocena jest oparta na aktualnie dostępnych informacjach i może ulec zmianie w wyniku dalszych szczegółowych analiz lub w wyniku uzyskania nowych informacji przez Grupę w przyszłości. Grupa spodziewa się znaczącego wpływu na jej aktywa i kapitały.

(a) Klasyfikacja i wycena

Zgodnie z wymogami MSSF 9 i jednostka klasyfikuje składnik dłużnych aktywów finansowych jako wyceniany po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie albo w wartości godziwej na podstawie modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki umowych przepływów pieniężnych dla składnika dłużnych aktywów finansowych.

Grupa oceniła wstępnie, że nabyte przed 1 stycznia 2014 r. pakiety wierzytelności wyceniane w wartości godziwej będą po wejściu w życie standardu wyceniane w zamortyzowanym koszcie, pod warunkiem pozytywnego wyniku testu modelu biznesowego.

Grupa nie spodziewa się istotnego wpływu nowego standardu na pozostałe aktywa finansowe w tym pożyczki.

(b) Utrata wartości

MSSF 9 wymaga od Grupy ujęcia wpływu oczekiwanych strat kredytowych na wszystkie posiadane aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, czyli na nabyte pakiety wierzytelności, udzielone pożyczki jak również na należności handlowe.

Wyceniane obecnie w zamortyzowanym koszcie pakiety wierzytelności zawierają korektę z tytułu wpływu oczekiwanych w przyszłości strat kredytowych. Mając na uwadze, że Grupa nabywa pakiety wierzytelności z istotną utratą wartości, wpływ tej utraty wartości jest ujęty już w cenie nabycia.

W związku tym Grupa nie przewiduje istotnego wpływu nowych regulacji dotyczących ujmowania oczekiwanych strat kredytowych na wycenę aktywów finansowych.

(c) Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa nie posiada otwartych kontraktów zabezpieczających na dzień bilansowy. Grupa uważa, że zawierane historycznie kontrakty zabezpieczające, zgodnie z regulacjami MSSF 9 nadal kwalifikowałyby się do stosowania rachunkowości zabezpieczeń i nie miałyby wpływu na wyniki pokazane w zyskach lat ubiegłych.

- Zmiany do MSR 19 Programy określonych świadczeń: Składki pracownicze (opublikowano dnia 21 listopada 2013 roku) – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 (opublikowano dnia 12 grudnia 2013 roku) – niektóre ze zmian mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, a niektóre perspektywnie dla transakcji mających miejsce dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności (opublikowano dnia 6 maja 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji (opublikowano dnia 12 maja 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne (opublikowano dnia 30 czerwca 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 (opublikowano dnia 25 września 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 1 Ujawnienia (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

3.20.2. Standardy i interpretacje opublikowane, ale jeszcze nie przyjęte

- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 16 *Leasing* (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,

- Zmiany do MSSF 4 *Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe* (opublikowano 12 września 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 *Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych* (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Zmiany do MSR 7 *Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji* (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 *Przychody z tytułu umów z klientami* (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2 *Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji* (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – Zmiany do MSSF 12 oraz MSSF 1 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później, natomiast Zmiany do MSR 28 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Interpretacja KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej i zaliczki* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 40: *Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później.

4. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Wprowadzenie

Grupa jest narażona na następujące rodzaje ryzyka wynikające z korzystania z instrumentów finansowych:

- Ryzyko kredytowe,
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko rynkowe.

Nota przedstawia informacje na temat ekspozycji Grupy na dany rodzaj ryzyka, cele, zasady oraz procedury pomiaru i zarządzania ryzykiem przyjęte przez Grupę, jak też informacje o zarządzaniu kapitałem przez Grupę. W nocie 29 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawiono odpowiednie informacje liczbowe.

Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem

Zarząd ponosi odpowiedzialność za ustanowienie i nadzór nad zarządzaniem ryzykiem przez Grupę.

Zasady zarządzania ryzykiem przez Grupę mają na celu identyfikację i analizę ryzyk, na które Grupa jest narażona, określenie odpowiednich limitów i kontroli, jak też monitorowanie ryzyka i stopnia dopasowania do niego limitów. Zasady zarządzania ryzykiem i systemy podlegają regularnym przeglądom w celu uwzględnienia zmiany warunków rynkowych i zmian w działalności Grupy. Poprzez odpowiednie szkolenia,

przyjęte standardy i procedury zarządzania, Grupa dąży do zbudowania mobilizującego i konstruktywnego środowiska kontroli, w którym wszyscy pracownicy rozumieją swoją rolę i obowiązki.

4.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia straty finansowej przez Grupę w sytuacji, kiedy klient lub druga strona instrumentu finansowego nie spełni obowiązków wynikających z umowy. Ryzyko kredytowe związane jest przede wszystkim z należnościami z tytułu świadczonych przez Grupę usług oraz nabytymi pakietami wierzytelności.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zarząd opracował politykę kredytową, według której każdy klient jest oceniany pod kątem wiarygodności kredytowej zanim zostaną mu zaoferowane terminy płatności oraz inne warunki umowy. Przy ocenie, o ile to możliwe, brany jest pod uwagę rating klienta dokonany przez zewnętrzne firmy, a w niektórych przypadkach referencje bankowe. Dla każdego klienta jest wyznaczony limit transakcyjny, który oznacza maksymalną kwotę transakcji, dla której nie jest wymagana aprobatą Zarządu.

Grupa regularnie monitoruje terminowość regulowania należności, a w razie opóźnień podejmowane są następujące działania:

- wysyłanie pism do klientów,
- wysyłanie wiadomości e-mail do klientów,
- przeprowadzanie rozmów telefonicznych z klientami.

Ponad 60% klientów prowadzi transakcje z Grupą co najmniej od trzech lat. Straty poniesione przez Grupę w wyniku nieotrzymania płatności dotyczą niewielu przypadków. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności stanowią głównie należności z tytułu prowizji za wierzytelności windykowane na rachunek klientów.

Narażenie Grupy na ryzyko kredytowe wynika głównie z indywidualnych cech każdego klienta. Największy klient Grupy generuje 0,45% (2015 r.: 0,28%) przychodów Grupy. Saldo należności od największego klienta Grupy stanowiło 2,23% łącznej kwoty należności z tytułu dostaw i usług brutto na dzień 31 grudnia 2016 r. (31.12.2015 r.: 2,26%). W związku z tym nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego.

Grupa tworzy odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, które odpowiadają szacunkowej wartości poniesionych strat na należnościach z tytułu dostaw i usług oraz na pozostałych należnościach. Odpis obejmuje specyficzne straty związane z narażeniem na znaczące pojedyncze ryzyko.

Nabyte pakiety wierzytelności

Nabyte pakiety wierzytelności obejmują wierzytelności przeterminowane, które przed nabyciem przez Grupę podlegały niejednokrotnie procesom windykacyjnym prowadzonym przez sprzedawcę pakietu lub na zlecenie w jego imieniu. Dlatego też ryzyko kredytowe w odniesieniu do nabytych wierzytelności jest relatywnie wysokie, przy czym Grupa posiada doświadczenie oraz rozwinięte metody analityczne umożliwiające oszacowanie takiego ryzyka.

Na dzień nabycia pakietu wierzytelności Grupa ocenia ryzyko kredytowe związane z danym pakietem, które następnie zostaje odzwierciedlone w oferowanej cenie nabycia pakietu.

Z uwagi na to, że nabyte pakiety wierzytelności wyceniane są w wartości godziwej oraz metodą amortyzowanego kosztu, ryzyko kredytowe związane z nabytymi pakietami wierzytelności odzwierciedlone jest w ich wycenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Na każdy dzień wyceny Grupa ocenia ryzyko kredytowe w oparciu o dane historyczne dotyczące wpływów z danego pakietu a także z pakietów o podobnej charakterystyce. Przy ocenie ryzyka kredytowego brane są również pod uwagę następujące parametry:

- cechy dotyczące wierzytelności:
  - saldo zadłużenia,
  - kwota kapitału,
  - udział kapitału w zadłużeniu,
  - kwota otrzymanego kredytu / łączna kwota faktur,
  - rodzaj produktu,
  - przeterminowanie (DPD),
  - czas trwania umowy,
  - czas od zawarcia umowy,
  - zabezpieczenie (istnienie, rodzaj, wysokość).
- cechy dotyczące dłużnika:
  - dotychczasowy poziom spłacenia kredytu / poziom spłacenia faktur,
  - czas od ostatniej wpłaty dłużnika,
  - region,
  - forma prawna dłużnika,
  - zgon lub upadłość dłużnika,
  - zatrudnienie dłużnika.
- cechy dotyczące procesowania wierzytelności przez dotychczasowego wierzyciela:
  - posiadanie poprawnych danych teleadresowych dłużnika,
  - windykacja wewnętrzna prowadzona przez dotychczasowego wierzyciela we własnym zakresie,
  - windykacja zewnętrzna – obsługa wierzytelności przez firmy zewnętrzne,
  - wystawienie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego,
  - windykacja sądowa,
  - egzekucja komornicza.

Zmiany oceny ryzyka kredytowego wpływają na oczekiwania odnośnie przyszłych przepływów pieniężnych, które stanowią podstawę wyceny nabytych pakietów wierzytelności.

Grupa minimalizuje ryzyko wyceniając skrupulatnie pakiety wierzytelności przed zakupem, uwzględniając możliwość odzyskania zainwestowanego kapitału z kwot windykowanych i szacowane koszty konieczne do poniesienia w trakcie procesu windykacji. Pakiety nabywane są w drodze oficjalnych przetargów i ceny zakupu oferowane przez Grupę w większości tych przetargów nie różnią się istotnie od cen oferowanych przez konkurencję. Podobna wycena pakietu dokonana przez kilka wyspecjalizowanych podmiotów jednocześnie zmniejsza prawdopodobieństwo nieprawidłowej wyceny.

Ustalanie wartości rynkowej pakietu oraz maksymalnej ceny zakupu odbywa się na podstawie złożonej analizy statystyczno-ekonomicznej. Pakiet we wstępnej fazie dzielony jest na podpakiety według kryterium wielkości wierzytelności oraz rodzaju zabezpieczenia. Celem podziału jest wyselekcjonowanie wierzytelności, dla których możliwe jest zastosowanie statystycznych metod wyceny. Pozostałe podpakiety wyceniane są według indywidualnego przeglądu w procesie due diligence.

Sposób szacowania wpływów oparty jest o statystyczny model zbudowany na bazie posiadanych i precyzyjnie wybranych danych referencyjnych odpowiadających danym wycenianym. Dane referencyjne dobierane są z bazy danych zawierającej informacje o uprzednio nabytych i windykowanych przez Grupę pakietach.

Po fazie szacowania skuteczności oraz narzędzi windykacyjnych następuje zebranie wszystkich parametrów, danych porównawczych do pakietu referencyjnego, procesu windykacyjnego, krzywej skuteczności oraz ryzyka. Na tym etapie uwzględniane są również dodatkowe weryfikacje parametrów w oparciu o opinie

eksperskie. Powstaje wtedy jeden dokument (biznesplan) podsumowujący założenia i wynikającą z nich projekcją przepływów pieniężnych generowanych przez pakiet oraz budowany jest model finansowy. Powstały w ten sposób biznesplan służy określeniu maksymalnego poziomu możliwej do zaoferowania ceny. Cena maksymalna ustalana jest w oparciu o oczekiwane miary efektywności inwestycji (głównie: wewnętrzna stopa zwrotu, okres zwrotu, zwrot nominalny). Oczekiwane zwroty z inwestycji zależą w znacznym stopniu od ryzyka związanego z projektem, na które istotny wpływ mają między innymi jakość danych przekazanych przez klienta do wyceny, dopasowanie danych referencyjnych, ilość oraz jakość współczynników eksperckich o charakterze zarówno makro jak i mikroekonomicznym, użytych przy określaniu prognozy przepływów pieniężnych.

Ponadto Grupa dywersyfikuje ryzyko poprzez nabywanie wierzytelności różnego rodzaju, o różnym stopniu trudności i przeterminowania.

Głównym narzędziem stosowanym przez Grupę mającym na celu ograniczenie ryzyka kredytowego jest właściwa polityka kredytowa w stosunku do klientów. Obejmuje ona między innymi następujące elementy:

- ocena wiarygodności kredytowej klienta przed zaoferowaniem mu terminów płatności oraz innych warunków współpracy,
- regularny monitoring terminowej spłaty należności,
- dywersyfikacja odbiorców.

Grupa KRUK szczegółowo analizuje i szacuje ryzyko nabywanych pakietów wierzytelności wykorzystując do tego zaawansowane narzędzia ekonomiczno-statystyczne oraz wieloletnie doświadczenie w tym zakresie, nabywane są wierzytelności różnego rodzaju, o różnym stopniu trudności i przeterminowania, a weryfikacja wyceny pakietów odbywa się w okresach kwartalnych.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Grupa KRUK nie posiada pojedynczych wierzytelności, których brak spłaty mógłby istotnie zmniejszyć płynność Grupy, jednak nie można takiej sytuacji wykluczyć w przyszłości.

Stosowane narzędzia w procesie odzyskiwania wierzytelności to między innymi:

- listy,
- telefony,
- sms'y,
- częściowe umorzenia wierzytelności,
- pośrednictwo w zdobyciu alternatywnego źródła finansowania,
- wizyty bezpośrednie w miejscu zamieszkania lub pracy,
- czynności detektywistyczne,
- postępowania ugodowe,
- windykacja sądowa,
- egzekucja z zabezpieczeń.

4.2. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko wystąpienia trudności w spełnieniu przez Grupę obowiązków związanych ze zobowiązaniami finansowymi, które rozliczane są w drodze wydania środków pieniężnych lub innych aktywów finansowych. Zarządzanie płynnością przez Grupę polega na zapewnianiu, w możliwie najwyższym stopniu, aby Grupa zawsze posiadała płynność wystarczającą do regulowania wymaganych zobowiązań, zarówno w normalnej jak i kryzysowej sytuacji, bez narażania na niedopuszczalne straty lub podważenie reputacji Grupy.

Grupa minimalizuje ryzyko płynności prowadząc windykację w sposób ciągły, co zapewnia stały dopływ gotówki. Ponadto kontroluje i prowadzi działania mające na celu spełnianie warunków umów kredytowych. Zakup wierzytelności na własny rachunek pociąga za sobą konieczność dużego jednorazowego wydatku. Aby zapewnić środki finansowe Grupa wspomaga się finansowaniem zewnętrznym – kredytem bankowym bądź obligacjami.

Zarządzanie płynnością przez Grupę polega na zapewnianiu, w możliwie najwyższym stopniu, aby Grupa posiadała płynność wystarczającą do regulowania wymaganych zobowiązań bez narażania na niedopuszczalne straty lub podważenie reputacji Grupy.

Do narzędzi zarządzania ryzykiem płynności w Grupie należą m.in.:

- regularne monitorowanie potrzeb i wydatków gotówkowych
- elastyczne zarządzanie przepływami gotówki pomiędzy podmiotami Grupy
- prowadzenie windykacji w sposób ciągły, co zapewnia stały dopływ gotówki
- działania mające na celu spełnienie warunków kredytowych i warunków emisji instrumentów dłużnych (kovenantów finansowych)
- korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania w postaci kredytów bankowych lub emisji obligacji.

4.3. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe polega na tym, że zmiany cen rynkowych, takich jak kursy walutowe, stopy procentowe i ceny akcji będą wpływać na wyniki Grupy lub na wartość posiadanych instrumentów finansowych. Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest utrzymanie i kontrolowanie stopnia narażenia Grupy na ryzyko rynkowe w granicach przyjętych parametrów, przy jednoczesnym dążeniu do optymalizacji stopy zwrotu.

W ocenie Zarządu ryzyko rynkowe w odniesieniu do Grupy dotyczy przede wszystkim ekspozycji na ryzyko zmiany kursu PLN/RON, PLN/CZK oraz PLN/EUR z uwagi na znaczne inwestycje w pakiety denominowane w RON, CZK i EUR. Inne ryzyka rynkowe odnoszą się do zmian oprocentowania zobowiązań finansowych, środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz zmian stopy wolnej od ryzyka przyjętej do szacowania wartości godziwej nabytych pakietów wierzytelności. Aktywa w walucie innej niż PLN stanowiły na dzień 31 grudnia 2016 r. 43,67% aktywów ogółem natomiast zobowiązania w walucie obcej stanowiły na ten dzień 6,52% pasywów ogółem (31.12.2015 r.: odpowiednio 31,33% i 10,55%).

Grupa korzysta z instrumentów finansowych w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmian stóp procentowych (patrz nota 3c (ii)).

W celu zminimalizowania ryzyka walutowego utworzono w jednostce zależnej, Secapital S.a.r.l. compartment (część jednostki, dla której prowadzona jest odrębna rachunkowość), którego celem jest nabywanie pakietów denominowanych w lejach rumuńskich (RON). Z tego powodu walutą funkcjonalną nowego compartmentu jest RON. Decyzja ta została podyktowana warunkami środowiska gospodarczego, w którym działa Grupa by odzwierciedlić zaistniałe transakcje, zdarzenia i uwarunkowania gospodarcze w jak najwierniejszy sposób. Podejście to jest zgodne z wymogami MSR 21, który wymaga, by każda indywidualna jednostka sporządzająca samodzielnie sprawozdanie finansowe ustaliła walutę funkcjonalną, w której generowane są główne przepływy pieniężne i w tej walucie ustalała swój wynik oraz sytuację majątkową i finansową.

4.4. Zarządzanie kapitałem

Zarząd monitoruje poziom wskaźnika zwrotu z kapitału, który jest przez Grupę definiowany jako stosunek wyniku działalności operacyjnej do kapitału własnego, z wyłączeniem udziałów niekontrolujących.

Zarząd dąży do utrzymania równowagi pomiędzy wyższą stopą zwrotu możliwą do osiągnięcia przy wyższym poziomie zadłużenia i korzyściami oraz bezpieczeństwem osiąganym przy solidnym kapitale. Celem Grupy jest osiągnięcie wysokiego wskaźnika zwrotu z kapitału; w okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. wskaźnik ten, liczony jako iloraz zysku netto za okres sprawozdawczy oraz kapitału własnego pomniejszonego o zysk netto, wyniósł 25,15% (2015 r.: 31,31%). Dla porównania, średnioważona stopa kosztów odsetek od oprocentowanego zadłużenia (z wyłączeniem zobowiązań z założoną stopą procentową) wynosiła 4,57% (2015 r.: 4,86%).

Stopa zadłużenia Grupy, liczona jako relacja sumy zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wyemitowanych obligacji oraz zobowiązań z tytułu podpisanych umów leasingu finansowego do kapitału własnego ogółem, wynosiła 1,33 na dzień 31 grudnia 2016 r. (31.12.2015 r.: 1,78).

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. nie było zmian w podejściu Grupy do zarządzania kapitałem.

5. Segmenty sprawozdawcze oraz informacje o obszarach geograficznych

Informacje o segmentach sprawozdawczych

Grupa wyodrębnia przedstawione poniżej podstawowe segmenty sprawozdawcze. Podstawą wskazanego poniżej podziału jest kryterium istotności przychodów oraz udziału inwestycji w skonsolidowanym sprawozdaniu. Nie rzadziej niż raz na kwartał Prezes Zarządu Jednostki Dominującej dokonuje przeglądu wewnętrznych raportów kierownictwa każdej wyodrębnionej działalności gospodarczej. Działalność operacyjna poszczególnych segmentów sprawozdawczych Grupy jest następująca:

- Pakiety nabyte: windykacja zakupionych pakietów wierzytelności;
- Pakiety zlecone: windykacja pakietów prowadzona na zlecenie, w imieniu klienta;
- Pozostałe: pośrednictwo finansowe, udzielanie pożyczek, udostępnianie informacji gospodarczych.

Informacje odnośnie wyników każdego segmentu sprawozdawczego przedstawiono poniżej. Podstawową miarą efektywności każdego segmentu sprawozdawczego jest marża pośrednia, która została podana w wewnętrznych raportach kierownictwa analizowanych przez Prezesa Zarządu Jednostki Dominującej. Marża pośrednia segmentu wykorzystywana jest do pomiaru jego efektywności, gdyż kierownictwo jest przekonane, że taka informacja jest najbardziej odpowiednia dla oceny wyniku danego segmentu w porównaniu do innych jednostek działających w tej branży.

Działalność operacyjna skupiona jest na kilku obszarach geograficznych – w Polsce, Rumunii, Czechach na Słowacji oraz w Niemczech, Hiszpanii i we Włoszech.

Ze względu na miejsce prowadzenia działalności wyróżniono trzy główne obszary geograficzne:

- Polska
- Rumunia
- Włochy
- Pozostałe rynki zagraniczne

W przypadku prezentowania informacji w podziale na obszary geograficzne, przychód obszaru jest oparty na geograficznym rozmieszczeniu oddziałów windykacyjnych.

Przychody z usług windykacyjnych oraz przychody z pozostałych produktów pochodzą od klientów zewnętrznych.

Informacje o segmentach sprawozdawczych

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2016 r.

	Polska	Rumunia	Włochy	Pozostałe rynki zagraniczne	RAZEM
Przychody	423 766	311 917	9 073	38 642	783 398
Nabyte pakiety wierzytelności	370 667	307 058	9 073	38 133	724 931
Usługi windykacyjne	26 831	4 859	-	509	32 199
Pozostałe produkty	26 268	-	-	-	26 268
Koszty bezpośrednie i pośrednie					(306 841)
Nabyte pakiety wierzytelności	-	-	-	-	(270 665)
Usługi windykacyjne	-	-	-	-	(23 283)
Pozostałe produkty	-	-	-	-	(12 894)
Marża pośrednia					476 556
Nabyte pakiety wierzytelności	-	-	-	-	454 266
Usługi windykacyjne	-	-	-	-	8 916
Pozostałe produkty	-	-	-	-	13 374
Koszty ogólne	-	-	-	-	(117 267)
Amortyzacja	-	-	-	-	(13 538)
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	8 773
Pozostałe koszty operacyjne (nieprzypisane)	-	-	-	-	(5 501)
Przychody/koszty finansowe	-	-	-	-	(62 675)
Zysk brutto	-	-	-	-	286 347
Podatek dochodowy	-	-	-	-	(37 671)
Zysk netto	-	-	-	-	248 677
Wartość bilansowa pakietów wierzytelności	1 318 110	751 692	342 130	229 014	2 640 946

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

	Polska	Rumunia	Włochy	Pozostałe rynki zagraniczne	RAZEM
Przychody	332 242	258 152	-92	20 933	611 235
Nabyte pakiety wierzytelności	288 784	254 797	-92	20 157	563 646
Usługi windykacyjne	25 681	3 355	-	776	29 812
Pozostałe produkty	17 776	-	-	-	17 776
Koszty bezpośrednie i pośrednie					(253 314)
Nabyte pakiety wierzytelności	-	-	-	-	(225 041)
Usługi windykacyjne	-	-	-	-	(20 610)
Pozostałe produkty	-	-	-	-	(7 664)
Marża pośrednia					
Nabyte pakiety wierzytelności	-	-	-	-	338 605
Usługi windykacyjne	-	-	-	-	9 202
Pozostałe produkty	-	-	-	-	10 112
Koszty ogólne	-	-	-	-	(94 401)
Amortyzacja	-	-	-	-	(10 540)
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	2 589
Pozostałe koszty operacyjne (nieprzypisane)	-	-	-	-	(4 188)
Przychody/koszty finansowe	-	-	-	-	(41 602)
Zysk brutto	-	-	-	-	209 777
Podatek dochodowy	-	-	-	-	(5 516)
Zysk netto	-	-	-	-	204 261
Wartość bilansowa pakietów wierzytelności	1 024 398	448 709	19 441	105 584	1 598 132

6. Przychody

w tysiącach złotych

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Przychody z windykacji nabytych pakietów wierzytelności	724 931	563 646
Przychody z usług windykacyjnych	32 199	29 812
Przychody z pozostałych usług	26 268	17 776
	783 398	611 234

Przychody z nabytych pakietów wierzytelności

w tysiącach złotych

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Przychody odsetkowe skorygowane o wpłaty rzeczywiste	636 521	510 652
Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności	84 229	52 840
Sprzedaż wierzytelności	384	73
Przejęcie nieruchomości	3 718	81
Sprzedaż nieruchomości	943	-
Wartość sprzedanych nieruchomości	(864)	-
	724 931	563 646

w tysiącach złotych

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Weryfikacja prognozy wpływów	82 599	50 107
Zmiana wynikająca ze zmiany stopy dyskontowej	(1 480)	1 072
Przychody z różnic kursowych	3 110	1 661
	84 229	52 840

GRUPA KRUK w cyklu kwartalnym dokonuje weryfikacji projekcji wpływów z portfeli wierzytelności, w konsekwencji co kwartał rozpoznaje zmiany wartości portfeli. W 2016 roku sumaryczna wartość aktualizacji z tego tytułu wyniosła 82.599 tys. zł i jest zaliczona do przychodów z nabytych portfeli.

Na przychody z nabytych pakietów wierzytelności składają się:

Przychody z pakietów wierzytelności wycenianych metodą wartości godziwej

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Przychody odsetkowe skorygowane o wpłaty rzeczywiste	315 137	369 295
Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności	144 506	97 410
Przejęcie nieruchomości	1 837	-
Sprzedaż nieruchomości	190	-
Wartość sprzedanych nieruchomości	(273)	-
	461 397	466 705

Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności wycenianych metodą wartości godziwej

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Weryfikacja prognozy wpływów	143 659	95 353
Zmiana wynikająca ze zmiany stopy dyskontowej	(1 480)	1 072
Przychody z różnic kursowych	2 327	985
	144 506	97 410

Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności dotyczy zmiany wartości godziwej aktywów finansowych, wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w momencie początkowego ujęcia.

Aktualizacja prognozy wpływów oparta jest przede wszystkim o analizy:

- zachowań osób zadłużonych oraz skuteczności stosowanych narzędzi windykacyjnych,
- zmian kursów walut wobec PLN (dla pakietów wierzytelności niewycenianych w walucie funkcjonalnej).

Zgodnie z przyjętymi przez Grupę zasadami rachunkowości przychody i zyski z tytułu instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy prezentowane są w przychodach operacyjnych jako przychody z windykacji nabytych pakietów.

Przychody z pakietów wierzytelności wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Przychody odsetkowe skorygowane o wpłaty rzeczywiste	321 384	141 357
Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności	(60 277)	(44 570)
Sprzedaż wierzytelności	384	73
Przejęcie nieruchomości	1 881	81
Sprzedaż nieruchomości	753	-
Wartość sprzedanych nieruchomości	(591)	-
	263 534	96 941

Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu

w tysiącach złotych

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Weryfikacja prognozy wpływów	(61 060)	(45 246)
Przychody z różnic kursowych	783	676
	(60 277)	(44 570)

Przychody z usług windykacyjnych

Na przychody z usług windykacyjnych składają się prowizje, które wynoszą od 2% do 49% windykowanych kwot. Wysokość prowizji zależy od przeterminowania sprawy oraz ewentualnej wcześniejszej windykacji. Główny klient Grupy generuje 10,89% przychodów z windykacji pakietów zleconych (2015 r.: 5,78%).

Przychody z pozostałych usług

W związku ze zmianą metodologii wyceny pożyczek konsumenckich Grupa KRUK rozpoznała przychody w kwocie 5,3 mln zł jako jednorazowy wpływ na wynik.

7. Pozostałe przychody operacyjne

w tysiącach złotych

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Rozwiązanie rezerwy	3 805	-
Pozostałe	1 831	340
Spisanie zobowiązań	863	824
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności	29 862	319
Zwrot odszkodowań z tytułu szkód komunikacyjnych	718	614
Refakturowane koszty usług i opłat sądowych	371	424
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych	324	68
	8 773	2 589

8. Usługi obce

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Usługi doradcze	(27 112)	(10 036)
Wynajem pomieszczeń i eksploatacja	(13 956)	(10 773)
Usługi pocztowe i kurierskie	(12 207)	(9 178)
Usługi windykacyjne	(6 320)	(1 474)
Usługi łączności	(4 194)	(3 626)
Usługi informatyczne	(3 916)	(2 543)
Usługi pomocnicze pozostałe	(2 879)	(3 664)
Usługi bankowe	(2 185)	(1 918)
Najem pozostały	(1 256)	(701)
Usługi drukowania	(1 188)	(907)
Usługi rekrutacyjne	(983)	(905)
Usługi marketingowe i zarządzania	(871)	(1 008)
Naprawa samochodów	(862)	(526)
Ochrona	(829)	(553)
Usługi pakowania	(386)	(143)
Usługi remontowo-konserwacyjne	(230)	(361)
Usługi transportowe	(41)	(28)
	(79 415)	(38 308)

9. Pozostałe koszty operacyjne

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Opłaty sądowe		(92 642)	(68 756)
Podatki i opłaty		(34 108)	(38 123)
Zużycie materiałów i energii		(11 301)	(9 527)
Reklama		(5 413)	(7 016)
Podróże służbowe		(4 664)	(2 720)
Szkolenie pracowników		(3 811)	(2 654)
Pozostałe		(3 577)	(1 618)
Ubezpieczenia samochodów		(1 278)	(1 238)
Koszty reprezentacji		(1 052)	(823)
Straty z tytułu szkód komunikacyjnych		(759)	(612)
Odpisy aktualizujące wartość należności	29	(475)	(705)
Ubezpieczenia majątkowe		(337)	(336)
		(159 417)	(134 128)

10. Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Wynagrodzenia	(144 272)	(127 373)
Ubezpieczenia społeczne pozostałe	(12 425)	(8 289)
Ubezpieczenia emerytalne i rentowe (programy określonych składek)	(25 227)	(19 341)
Składka na PFRON	(1 152)	(1 097)
Koszt programu opcji rozliczany w instrumentach kapitałowych	(7 702)	(13 332)
	(190 778)	(169 432)

11. Przychody i koszty finansowe

Ujęte jako zysk lub strata bieżącego okresu

Przychody finansowe

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Przychody z tytułu odsetek od lokat bankowych	363	342
Różnice kursowe netto	-	2 450
	363	2 792

Koszty finansowe

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Koszty z tytułu odsetek dotyczących zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(62 758)	(43 765)
Różnice kursowe netto	(280)	-
Aktualizacja wartości inwestycji	-	(629)
	(63 038)	(44 394)

Ujęte w innych całkowitych dochodach

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą

w tysiącach złotych

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Różnice kursowe z przeszacowania jednostek działających za granicą	7 082	(3 815)
Przypadające na:		
Akcjonariuszy jednostki dominującej	7 082	(3 815)
Koszt finansowy rozpoznany bezpośrednio w innych całkowitych dochodach	7 082	(3 815)

w tysiącach złotych

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Secapital S.a.r.l.	5 253	(3 722)
Kruk Deustschland Gmbh	1 179	62
KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o.	955	(2)
RoCapital IFN S.A.	492	(134)
KRUK Romania S.r.l.	66	(19)
KRUK Italia S.r.l.	23	-
ItaCapital S.r.l.	(65)	-
KRUK Espana S.r.l.	(821)	-
	7 082	(3 815)

12. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w zysku lub stracie za dany okres

w tysiącach złotych

	Nota	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Podatek dochodowy (część bieżąca)			
Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy		(30 670)	(4 823)
Podatek dochodowy (część odroczone)			
Powstanie/odwrócenie różnic przejściowych	19	(7 001)	(693)
		(37 671)	(5 516)

Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu finansowym zawiera podatek dochodowy oraz podatek u źródła.

Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

w tysiącach złotych

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Zysk netto za okres sprawozdawczy	248 677	204 261
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z zysków lub strat	(37 671)	(5 516)
Zysk przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stawki podatkowej 19%	327 339	232 165
Zysk przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stawki podatkowej 16%	991	438
Strata przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stawki podatkowej 19%	(19 519)	(22 826)
Strata przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stawki podatkowej 25%	(4 331)	-
Strata przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stawki podatkowej 27,9%	(8 694)	-
Strata przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stawki podatkowej 30%	(9 438)	-
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą w Polsce stawkę podatkową (19%)	(62 153)	(224 608)
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą w Czechach stawkę podatkową (19%)	3 669	-
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą w Rumunii stawkę podatkową (16%)	(159)	(70)
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą w Hiszpanii stawkę podatkową (25%)	1 083	3 201
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą we Włoszech stawkę podatkową (27,9%)	2 426	-
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą w Niemczech stawkę podatkową (30%)	2 831	-
Wpływ kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	14 632	187 243
Wpływ przychodów zwolnionych z opodatkowania	-	28 718
	(37 671)	(5 516)

Efektywna stopa podatkowa odbiega od obowiązujących stawek podatkowych z uwagi na fakt, że konsolidacją są objęte jednostki, których działalność nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

13. Podział pozycji ze sprawozdania z sytuacji finansowej na krótkoterminowe i długoterminowe

Na dzień 31 grudnia 2016 r.

w tysiącach złotych

	Nota	31.12.2016	31.12.2015
Aktywa			
Aktywa długoterminowe			
Rzeczowe aktywa trwałe	14	27 473	19 957
Inne wartości niematerialne	15	14 293	11 805
Wartość firmy	16	62 604	1 024
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18	-	2 841
Aktywa długoterminowe ogółem		104 371	35 628
Aktywa krótkoterminowe			
Zapasy	19	485	587
Inwestycje	17	2 676 202	1 620 579
Należności z tytułu dostaw i usług	20	13 452	8 391
Pozostałe należności	20	28 145	26 719
Rozliczenia międzyokresowe czynne	22	5 658	3 469
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	267 384	140 742
Aktywa krótkoterminowe ogółem		2 991 326	1 800 487
Aktywa ogółem		3 095 697	1 836 115
Kapitały i zobowiązania			
Kapitał własny			
Kapitał akcyjny	23	18 744	17 398
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		288 326	64 382
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		(592)	(7 674)
Pozostałe kapitały rezerwowe		76 658	68 956
Zyski zatrzymane		854 354	641 182
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		1 237 490	784 244
Udziały niekontrolujące		14	34
Kapitał własny ogółem		1 237 504	784 278
Zobowiązania długoterminowe			
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18	4 057	-
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	25	1 377 085	711 325
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	589
Zobowiązania długoterminowe ogółem		1 381 142	711 914
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	25	269 326	223 686
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	28	169 248	83 555
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		4 079	3 178
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26	34 396	29 239
Rezerwy krótkoterminowe	27	-	264
Zobowiązania krótkoterminowe ogółem		477 049	339 922
Zobowiązania ogółem		1 858 191	1 051 836
Kapitały i zobowiązania ogółem		3 095 697	1 836 115

14. Rzeczowe aktywa trwałe

w tysiącach złotych

Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 r.	938	16 262	22 786	2 421	146	42 553
Nabycie	86	2 792	3 005	248	-	6 131
Sprzedaż / Likwidacja	-	(915)	(1 394)	(16)	0	(2 324)
Przeniesienie środków trwałych w budowie	-	-	-	20	(20)	-
Wpływ zmiany kursu wymiany walut	(5)	(23)	(73)	9	-	(92)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015 r.	1 019	18 117	24 325	2 682	126	46 267

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 r.	1 019	18 117	24 325	2 682	126	46 267
Nabycie	226	5 089	9 338	761	-	15 414
Sprzedaż / Likwidacja	(490)	(501)	(2 215)	(10)	-	(3 216)
Przeniesienie środków trwałych w budowie	-	-	-	45	1 061	1 106
Wpływ zmiany kursu wymiany walut	21	149	268	65	-	503
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 r.	776	22 854	31 716	3 543	1 187	60 074

w tysiącach złotych

Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe	Ogółem
					aktywa trwałe w budowie	
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2015 r.	(415)	(10 790)	(9 425)	(1 658)	-	(22 288)
Amortyzacja	(38)	(2 505)	(3 304)	(399)	-	(6 246)
Zmniejszenia w wyniku sprzedaży / likwidacji	-	912	1 280	15	-	2 207
Wpływ zmiany kursu wymiany walut	3	13	20	(18)	0	17
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2015 r.	(451)	(12 371)	(11 429)	(2 060)	-	(26 310)

w tysiącach złotych

Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe	Razem
					aktywa trwałe w budowie	
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2016 r.	(451)	(12 371)	(11 429)	(2 060)	-	(26 310)
Amortyzacja	(75)	(2 741)	(5 183)	(402)	-	(8 401)
Zmniejszenia w wyniku sprzedaży / likwidacji	486	273	1 728	10	-	2 497
Wpływ zmiany kursu wymiany walut	(18)	(200)	(116)	(53)	-	(387)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2016 r.	(58)	(15 039)	(15 000)	(2 505)	-	(32 601)

w tysiącach złotych

Wartość netto	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe	Ogółem
					aktywa trwałe w budowie	
Na dzień 1 stycznia 2015 r.	523	5 472	13 361	763	146	20 265
Na dzień 31 grudnia 2015 r.	568	5 746	12 896	622	126	19 957
Na dzień 1 stycznia 2016 r.	568	5 746	12 896	622	126	19 957
Na dzień 31 grudnia 2016 r.	718	7 815	16 716	1 038	1 187	27 473

Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu

Grupa w ramach leasingu finansowego użytkuje samochody osobowe i ciężarowe o wartości księgowej netto na dzień 31 grudnia 2016 r. i na dzień 31 grudnia 2015 r. odpowiednio 13.959 tys. zł oraz 11.533 tys. zł. Wymienione rzeczowe aktywa trwałe stanowią jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań z tytułu leasingu (patrz nota 25).

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie

W 2016 r. Grupa poniosła koszty związane zakupem sprzętu teleinformatycznego i telekomunikacyjnego nie oddanego do użytkowania na dzień 31 grudnia 2016 r. Wartość rzeczowych aktywów trwałych w budowie na dzień 31 grudnia 2016 r. i na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła odpowiednio 1.187 tys. zł oraz 126 tys. zł.

15. Inne wartości niematerialne

w tysiącach złotych

	Oprogramowanie komputerowe, koncesje, licencje	Pozostałe	Ogółem
Wartość brutto wartości niematerialnych			
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 r.	23 665	369	24 034
Wytworzenie we własnym zakresie	4 149	-	4 149
Pozostałe zwiększenia	348	-	1 136
Zmniejszenia	(3 513)	-	(3 513)
Wpływ zmian kursu wymiany walut	18	-	18
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015 r.	24 667	369	25 824
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 r.	24 667	369	25 036
Wytworzenie we własnym zakresie	5 173	-	5 173
Pozostałe zwiększenia	3 652	-	3 652
Zmniejszenia	(3 579)	-	(3 579)
Wpływ zmian kursu wymiany walut	(30)	-	(30)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 r.	29 883	369	30 252

w tysiącach złotych

Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości

	Oprogramowanie komputerowe, koncesje, licencje	Pozostałe	Ogółem
Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2015 r.	(12 647)	(369)	(13 016)
Amortyzacja	(4 294)	-	(4 294)
Zmniejszenia	3 294	-	3 294
Wpływ zmian kursu wymiany walut	(3)	-	(3)
Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2015 r.	<u>(13 649)</u>	<u>(369)</u>	<u>(14 018)</u>
Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2016 r.	(13 649)	(369)	(14 018)
Amortyzacja	(5 137)	-	(5 137)
Wpływ zmian kursu wymiany walut	(90)	-	(90)
Zmniejszenia	3 285	-	3 285
Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2016 r.	<u>(15 590)</u>	<u>(369)</u>	<u>(15 959)</u>

w tysiącach złotych

Wartość netto

	Oprogramowanie komputerowe, koncesje, licencje	Pozostałe	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2015 r.			
Na dzień 31 grudnia 2015 r.	<u>11 018</u>	-	<u>11 018</u>
	<u>11 017</u>	-	<u>11 805</u>
Na dzień 1 stycznia 2016 r.			
Na dzień 31 grudnia 2016 r.	<u>11 017</u>	-	<u>11 805</u>
	<u>14 293</u>	-	<u>14 293</u>

16. Wartość firmy

w tysiącach złotych

	Kancelaria Prawna RAVEN	Credit Base S.r.l	Espand Soluciones de Gestion S.L.	Rejestr Dłużników ERIF BIG S.A.	Ogółem
Wartość brutto					
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015.	299	-	-	725	1 024
Zwiększenia	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015 r.	299	-	-	725	1 024
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 r.	299	-	-	725	1 024
Zwiększenia	-	9 323	52 257	-	61 580
Zmniejszenia	-	-	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 r.	299	9 323	52 257	725	62 604
Wartość netto					
Na dzień 1 stycznia 2015 r.	299	-	-	725	1 024
Na dzień 31 grudnia 2015 r.	299	-	-	725	1 024
Na dzień 1 stycznia 2016 r.	299	-	-	725	1 024
Na dzień 31 grudnia 2016 r.	299	9 323	52 257	725	62 604

W dniu 7 listopada 2016 r. Grupa Kapitałowa KRUK działając poprzez swoją Jednostkę Dominującą zakupiła 100% udziałów spółki Credit Base International S.r.l z siedzibą w La Spezia (Włochy) „CBI”, która z kolei posiada 100% udziałów w spółce Elleffe Capital S.r.l z siedzibą w La Spezia (Włochy) „EFF”. CBI jest spółką serwisową, posiadającą wieloletnie doświadczenie w obsłudze odzyskiwania należności. EFF jest spółką założoną w celu zakupu pakietów wierzytelności, którego obsługą zajmuje się CBI. Grupa Kruk w wyniku nabycia serwisera stała się istotnym graczem na rynku inkasa we Włoszech a także zyskała istotne wsparcie i wiedzę w zakresie obsługi pakietów wierzytelności na rynku włoskim. Rozliczenie nabycia obu spółek zostało przeprowadzone zgodnie z MSSF 3.

W wyniku transakcji rozliczenia brak jest udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej. Grupa KRUK ma 12 miesięcy od momentu nabycia na ostateczne rozliczenie powstałej na nabyciu wartości firmy, dlatego wykazana wartość firmy jest tymczasową.

Poniżej przedstawiono wstępne rozliczenie nabycia dla spółki CBI:

AKTYWA	Dane CBI na dzień 7.11.2016		
	(wg wartości ze sprawozdania finansowego)	Korekta z tytułu wyceny do wartości godziwej	Wartość godziwa nabytych aktywów
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 702	0	1 702
Należności z tytułu dostaw i usług	3 919	0	3 919
Inwestycje	2 810	973	3 783
Pozostałe należności	0	0	0
Zapasy	0	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe	138	0	138
Inne wartości niematerialne	192	-57	135
SUMA AKTYWÓW	8 761	916	9 677

ZOBOWIĄZANIA	Dane CBI na dzień 7.11.2016		
	(wg wartości ze sprawozdania finansowego)	Korekta z tytułu wyceny do wartości godziwej	Wartość godziwa nabytych zobowiązań
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	5 970	0	4 916
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	370	0	1 424
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	1 620	0	1 620
Rezerwy	967	0	967
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	8 927	0	8 927

Poniżej przedstawiono wstępne rozliczenie nabycia dla spółki Elleffe:

AKTYWA	Dane Elleffe na dzień 7.11.2016		
	(wg wartości ze sprawozdania finansowego)	Korekta z tytułu wyceny do wartości godziwej	Wartość godziwa nabytych aktywów
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	68	0	68
Należności z tytułu dostaw i usług	0	0	0
Inwestycje	2 150	1 927	4 077
Pozostałe należności	0	0	0
Zapasy	0	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0
Inne wartości niematerialne	35	0	35
Wartość firmy	0	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0
Pozostałe aktywa	0	0	0
SUMA AKTYWÓW	2 253	1 927	4 180

ZOBOWIĄZANIA	Dane Elleffe na dzień 7.11.2016		
	(wg wartości ze sprawozdania finansowego)	Korekta z tytułu wyceny do wartości godziwej	Wartość godziwa nabytych zobowiązań
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	261	0	261
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	0	0	0
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	0	0	0
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	0	0	0
Rezerwy	0	0	0
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	261	0	261

Wycenie do wartości godziwej podlegały przejęte aktywa oraz zobowiązania. Przy oszacowaniu wartości godziwej portfela przejętych wierzytelności posłużono się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych, obliczanych zgodnie z metodologią obowiązującą w Grupie Kapitałowej KRUK.

Grupa Kapitałowa Kruk jest w trakcie analizy czy w ramach transakcji zostały nabyte dodatkowe wartości niematerialne i prawne.

W wyniku nabycia Grupa Kapitałowa KRUK rozpoznała wartość firmy w wysokości 9.323 tys. złotych. Dane jednostki nabytej zostały ujęte według stanu na dzień nabycia (wpływ na wynik za ostatnie dwa miesiące roku 2016 jest nieistotny). Wartość firmy będzie podlegała testowi na utratę wartości w kolejnych okresach sprawozdawczych.

W dniu 20 grudnia 2016 r Grupa Kapitałowa KRUK działając poprzez swoją Jednostkę Dominującą zakupiła 100% udziałów spółki Espand Soluciones de Gestion z siedzibą w Madrycie (Hiszpania) „Espand”. Espand jest spółką serwisową, posiadającą wieloletnie doświadczenie w obsłudze odzyskiwania należności na rynku hiszpańskim, spółka posiada doświadczony zespół do obsługi umów inkasa należności m.in. z wiodącymi hiszpańskimi bankami. Grupa KRUK w wyniku nabycia spółki Espand staje się istotnym graczem na rynku inkasa w Hiszpanii, a także zyskuje istotne wsparcie oraz niezbędną wiedzę do obsługi pakietów wierzytelności kupionych na własność na rynku hiszpańskim.

Rozliczenie nabycia obu spółek zostało przeprowadzone zgodnie z MSSF 3. W wyniku transakcji rozliczenia brak jest udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej. Grupa Kapitałowa KRUK ma 12 miesięcy od momentu nabycia na ostateczne rozliczenie powstałej na nabyciu wartości firmy, dlatego wykazana wartość firmy jest tymczasową.

Poniżej przedstawiono wstępne rozliczenie nabycia dla spółki Espand:

AKTYWA	Dane Espand na dzień 20.12.2016	Korekta z tytułu wyceny do wartości godziwej	Wartość godziwa nabytych aktywów
	(wg wartości ze sprawozdania finansowego)		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 641	0	1 641
Należności z tytułu dostaw i usług	0	0	0
Inwestycje	0	0	0
Pozostałe należności	2 654	0	2 654
Zapasy			
Rzeczowe aktywa trwałe	1 092	0	1 092
Inne wartości niematerialne	60	0	60
Wartość firmy	0	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0
Pozostałe aktywa	2	0	2
SUMA AKTYWÓW	5 449	0	5 449
ZOBOWIĄZANIA	Dane Espand na dzień 20.12.2016	Korekta z tytułu wyceny do wartości godziwej	Wartość godziwa nabytych zobowiązań
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 673	848	2 521
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	0	5 945	5 945
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	0	0	0
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	0	0	0
Rezerwy	0	0	0
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	1 673	6 793	8 466

Wycenie do wartości godziwej podlegały przejęte aktywa oraz zobowiązania. W ramach rozliczenia transakcji nabycia spółek nie zidentyfikowano dodatkowych aktywów niematerialnych do rozpoznania.

W wyniku nabycia Grupa Kapitałowa KRUK rozpoznała wartość firmy w wysokości 52.257 tys. złotych (z czego 11.758 tys. złotych zostało zawieszona na wspólnym koncie do momentu ostatecznego rozliczenia nabycia). Dane jednostki nabytej zostały ujęte według stanu na dzień nabycia (wpływ na wynik za ostatnie 10 dni roku 2016 jest nieistotny).

Wartość firmy będzie podlegała testowi na utratę wartości w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Weryfikacja utraty wartości ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne zawierających wartość firmy

Dla celów weryfikacji utraty wartości, wartość firmy została przyporządkowana do działów operacyjnych Grupy, będących najmniejszymi jednostkami (nie większymi niż segmenty operacyjne Grupy opisane w nocie 6), na poziomie których wartość firmy jest monitorowana dla wewnętrznych celów zarządczych.

Wartość odzyskiwalna wartości firmy dla wymienionych powyżej ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne oparta jest na oszacowaniu wartości użytkowej. Wartość użytkowa to szacunkowa bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez te ośrodki.

Główne wartości przyjęte do oszacowania odzwierciedlają oczekiwania Zarządu co do przyszłości branży windykacyjnej i są oparte zarówno o źródła zewnętrzne jak i opracowania wewnętrzne (dane historyczne).

17. Inwestycje

w tysiącach złotych

Inwestycje

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez
wynik finansowy

31.12.2016

31.12.2015

603 658

724 832

Aktywa finansowe wyceniane według metody
zamortyzowanego kosztu

2 037 288

873 300

Nieruchomości inwestycyjne

6 780

434

Udzielone pożyczki

28 476

22 013

2 676 202

1 620 579

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczonych do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia) należą nabyte pakiety wierzytelności.

Od 1 stycznia 2014 wszystkie nabywane pakiety wierzytelności klasyfikowane są do kategorii pożyczki i należności. Klasyfikacja ta odzwierciedla strategię zarządzania nabytymi pakietami, która skupia się na maksymalizacji wartości wpłat. Pakiety wyceniane metodą amortyzowanego kosztu klasyfikowane są jako pożyczki i należności.

Zasady wyceny nabytych pakietów wierzytelności opisano w nocie 3(b)(i). Nabyte pakiety wierzytelności dzielą się na następujące najważniejsze kategorie:

w tysiącach złotych

Zakupione pakiety wierzytelności

Portfele niezabezpieczone

2 118 344

1 242 586

Portfele zabezpieczone

522 602

355 546

2 640 946

1 598 132

Przy wycenie pakietów wierzytelności przyjęto poniższe założenia:

	31.12.2016	31.12.2015
Stopa dyskontowa		
- wolna od ryzyka*	-0,1%-2,15%	0,0663%-1,99%
- premia za ryzyko **	7,05% - 321,14%	7,94% - 321,14%
Okres, za który oszacowano wpływy	styczeń 2017- grudzień 2032	styczeń 2016- grudzień 2031
Wartość nominalna zakładanych przyszłych wpływów	5 037 123	2 835 508

* w zależności od rynku

** dotyczy 99% wartości godziwej

Zakładany harmonogram wpływów z pakietów wierzytelności (wartość nominalna):

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2016	31.12.2015
Okres		
Do 6 miesięcy	563 555	390 928
Od 6 do 12 miesięcy	580 262	344 869
Od 1 do 2 lat	1 047 675	558 887
Od 2 do 5 lat	1 965 730	1 246 595
Powyżej 5 lat	879 901	294 229
	5 037 123	2 835 508

Część pakietów wierzytelności jest zabezpieczona wpisem do hipoteki (pakiety kredytów hipotecznych) lub zastawem rejestrowym (pakiety kredytów samochodowych).

Grupa na koniec każdego kwartału dokonuje aktualizacji, o ile jest to zasadne, następujących parametrów stanowiących podstawę szacowania oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych:

- stopa wolna od ryzyka – wzrost stopy wolnej od ryzyka wpływa na zmniejszenie wartości godziwej,
- premia za ryzyko,
- okres, za który oszacowano przepływy pieniężne – wydłużenie tego okresu powoduje zmniejszenie wartości godziwej pakietów wierzytelności,
- wartość oczekiwanych, przyszłych przepływów w oparciu o dostępne aktualne informacje oraz aktualnie wykorzystywane narzędzia windykacji – wzrost wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych powoduje wzrost wartości godziwej.

Ekspozycja Grupy na ryzyka kredytowe, walutowe i stopy procentowej w odniesieniu do inwestycji oraz odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek opisane zostały w nocie 29.

Zmiany wartości księgowej netto nabytych pakietów wierzytelności kształtowały się następująco:

w tysiącach złotych

Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień 01.01.2015	1 366 537
Zakup pakietów	489 282
Wpłaty od osób zadłużonych	(825 659)
Wzrost/(spadek) zobowiązań wobec osób zadłużonych z tytułu nadpłat	458
Wycena programu lojalnościowego	4 318
Przychody z windykacji pakietów nabytych (odsetki oraz aktualizacja)	563 646
Różnice z przeliczenia wartości pakietów wierzytelności	(450)
Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień 31.12.2015	1 598 132
Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień 01.01.2016	1 598 132
Zakup pakietów	1 285 899
Korekta ceny nabycia z tytułu dyskonta	(1 209)
Wpłaty od osób zadłużonych	(992 406)
Wartość nieruchomości	(6 551)
Wzrost/(spadek) zobowiązań wobec osób zadłużonych z tytułu nadpłat	1 024
Wycena programu lojalnościowego	5 173
Przychody z windykacji pakietów nabytych (odsetki oraz aktualizacja)	724 931
Różnice z przeliczenia wartości pakietów wierzytelności	25 953
Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień 31.12.2016	2 640 946

W dniu 29 lipca 2016 r. Grupa KRUK, działając poprzez swoje spółki powiązane ProsperoCapital S.à.r.l z siedzibą w Luxemburgu „ProsperoCapital” oraz Invest Capital Malta Ltd. z siedzibą na Malcie „ICM” zawarła umowę z International Finance Corporation (jednostka powiązana z Bankiem Światowym) „IFC” o wspólny zakup pakietów wierzytelności na rynku rumuńskim, zlecenie serwisowania zakupionych pakietów wspólnie wybranej jednostce zgodnie zatwierdzoną przez obie strony strategią serwisowania. Umowa obowiązuje do dnia 3 sierpnia 2022r. z możliwością przedłużenia o kolejne 4 lata. Zawarta umowa ma znaczenie dla Grupy KRUK, ponieważ umożliwiła istotne zwiększenie udziału rynkowego w Rumunii. Zgodnie z MSSF 11 umowa spełnia warunki klasyfikacji jej do wspólnego ustalenia umownego, i ma formę wspólnego działania, które podlega ujęciu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na zasadzie proporcjonalnego udziału w aktywach i zobowiązaniach.

Grupa KRUK przy ocenie czy umowa spełnia warunki współkontroli nie opierała się na ocenach subiektywnych. Zasady współkontroli nad spółką ProsperoCapital zostały zawarte w podpisanych między współkontrolującymi umowach:

- Grupa KRUK posiada 67% a IFC 33% praw do aktywów i zobowiązań spółki ProsperoCapital;
- zakup pakietu wierzytelności został sfinansowany poprzez emisję obligacji przez ProsperoCapital, które zostały objęte w 67% przez ICM i w 33% przez IFC; Wszystkie ryzyka oraz korzyści są przyporządkowane podmiotowi obejmującemu obligacje,
- Wszystkie istotne decyzje są podejmowane przy jednogłośnej zgodzie obu stron:
  - obie strony muszą zatwierdzić aktualizowaną co pół roku strategię serwisowania wierzytelności oraz biznes plan

- żadna ze stron jednostronnie nie może wprowadzić żadnych istotnych zmian do struktury spółki, jej organów zarządzających
- wpływy z pakietu stanowiące spłatę obligacji są dystrybuowane proporcjonalnie do posiadanych przez strony praw do aktywów
- po upływie okresu umownego strony zgodnie ze strategią dzielą się zakupionymi wierzytelnościami wycenionymi na dzień rozwiązania umowy.

Grupa KRUK przy ocenie że transakcja spełnia warunki wspólnego działania a nie wspólnego przedsięwzięcia wzięła pod uwagę:

- treść ekonomiczną zawartej transakcji, zgodnie z którą GK zainwestowała w zakup pakietów wierzytelności a nie w obligacje w spółce ProsperoCapital
- charakter płatności obligacji wskazujący na transakcję typu „pass through” zgodnie z którą spłaty obligacji są ściśle powiązane z wpływami pieniężnymi z zakupionych pakietów wierzytelności
- zgodnie z zawartą umową strony wspólnego działania nie mają prawa do aktywów netto ale do cesji wierzytelności z zakupionego portfela tytułem zaspokojenia niespłaconych kwot obligacji po wygaśnięciu okresu na który została zawarta umowa.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość inwestycji Grupy KRUK z tytułu wyżej wymienionego wspólnego działania wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynosi 153.525 tys. zł., z kolei wartość przychodów wykazana w sprawozdaniu z zysków i strat 15.411 tys.zł.

W 2010 r. Grupa rozpoczęła udzielanie pożyczek osobom fizycznym nieprowadzącym działalności gospodarczej. Wartość jednej pożyczki nie przekracza 10 tys. zł, a okres kredytowania wynosi od 3 do 30 miesięcy przy stałym oprocentowaniu. Średnie nominalne oprocentowanie pożyczek wynosi 10,3%. Dodatkowe przychody obejmują prowizje, opłaty przygotowawcze oraz prowizje ubezpieczeniowe.

18. Podatek odroczony

Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte w odniesieniu do poniższych pozycji aktywów i zobowiązań:

w tysiącach złotych

	Aktywa		Rezerwy		Wartość netto	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Rzeczowe aktywa trwałe	2 206	1 297	(2 598)	(1 686)	(392)	(389)
Wartości niematerialne	-	-	(2 033)	(1 742)	(2 033)	(1 742)
Udzielone pożyczki	-	2 578	-	-	0	2 578
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	96	105	(2 747)	(1 151)	(2 651)	(1 046)
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	1 428	-	-	-	1 428	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 692	3 194	-	-	2 692	3 194
Rezerwy i zobowiązania	697	247	(227)	-	470	247
Inwestycje w pakiety wierzytelności	-	-	(3 571)	-	(3 571)	-
Aktywa / rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 119	7 421	(11 176)	(4 579)	(4 057)	2 841
Kompensata	(7 119)	(4 579)	7 119	4 579	-	-
Aktywa / rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	-	2 841	(4 057)	-	(4 057)	2 841

Zmiana różnic przejściowych w okresie

w tysiącach złotych

	Stan na 01.01.2015	Zmiana różnic przejściowych ujęta jako zysk lub strata bieżącego okresu	Stan na 31.12.2015	Stan na 01.01.2016	Zmiana różnic przejściowych ujęta jako zysk lub strata bieżącego okresu	Stan na 31.12.2016
Rzeczowe aktywa trwałe	(69)	(320)	(389)	(389)	(3)	(392)
Wartości niematerialne	(1 500)	(242)	(1 742)	(1 742)	(291)	(2 033)
Udzielone pożyczki podmiotom pozostałym	1 800	778	2 578	2 578	(2 578)	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(34)	(1 012)	(1 046)	(1 046)	(1 605)	(2 651)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 809	385	3 194	3 194	(502)	2 692
Rezerwy i zobowiązania	381	(134)	247	247	223	470
Pozostałe	147	(147)	-	-	(3 571)	(3 571)
	3 534	(693)	2 841	2 841	(7 001)	(4 057)

Grupa korzysta z regulacji MSR 12.39 i nie tworzy rezerwy na podatek odroczony od zysków zatrzymanych w spółkach powiązanych, z uwagi na to iż posiada kontrolę nad terminami odwracania się różnic przejściowych w dającej się przewidzieć przyszłości.

Polska

Strata podatkowa za rok obrotowy może zostać rozliczona przez okres 5 lat począwszy od roku następującego po roku, w którym została poniesiona. Zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi do 50% straty może zostać rozliczone w każdym z tych 5 lat.

Straty podatkowe i okresy, w których mogą zostać rozliczone kształtują się następująco:

w tysiącach złotych

	Data przedawnienia się straty	31.12.2016	31.12.2015
Strata podatkowa z 2011 r.	31 grudnia 2016 r.	93	93
Strata podatkowa z 2012 r.	31 grudnia 2017 r.	361	361
Strata podatkowa z 2013 r.	31 grudnia 2018 r.	1 032	1 032
Strata podatkowa z 2014 r.	31 grudnia 2019 r.	1 277	1 277
Strata podatkowa z 2015 r.	31 grudnia 2020 r.	698	698
Strata podatkowa z 2016 r.	32 grudnia 2021 r.	265	-
		3 726	3 461
Obowiązująca stawka podatkowa		19%	19%
Potencjalna korzyść z tytułu strat podatkowych		708	658

Aktywa z tyt. podatku odroczonego o wartości 708 tys. zł (31.12.2015 r.: 658 tys. zł) nie zostały ujęte w kalkulacji podatku odroczonego z uwagi na istniejącą niepewność odnośnie ich wykorzystania.

Rumunia

Do 2009 roku strata podatkowa mogła być rozliczana przez okres 5 lat począwszy od roku następującego po roku, w którym została poniesiona. Od 2009 roku okres, w jakim można rozliczyć stratę podatkową został przedłużony do 7 lat. Spółka KRUK Romania S.r.l. nie posiadała na 31 grudnia 2016 r. oraz 31 grudnia 2015 r. nierozliczonych strat podatkowych.

Czechy

Spółka KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o. może rozliczyć stratę podatkową przez okres 5 lat począwszy od roku następującego po roku, w którym została poniesiona. W roku 2016 spółka KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o. poniosła stratę podatkową w wysokości 3.849 tys. zł (31.12.2015 r.: 0 tys. zł).

Straty podatkowe i okresy, w których mogą zostać rozliczone kształtują się następująco:

w tysiącach złotych	Data przedawnienia się straty	31.12.2016	31.12.2015
Strata podatkowa z 2011 r.	31 grudnia 2016 r.	-	-
Strata podatkowa z 2012 r.	31 grudnia 2017 r.	203	203
Strata podatkowa z 2013 r.	31 grudnia 2018 r.	8 394	8 394
Strata podatkowa z 2014 r.	31 grudnia 2019 r.	-	-
Strata podatkowa z 2015 r.	31 grudnia 2020 r.	-	-
Strata podatkowa z 2016 r.	31 grudnia 2021 r.	3 849	-
		12 446	8 597
Obowiązująca stawka podatkowa		19%	19%
Potencjalna korzyść z tytułu strat podatkowych		2 365	1 633

Aktywa z tyt. podatku odroczonego o wartości 3 849 tys. zł (31.12.2015 r.: 1 633 tys. zł) nie zostały ujęte w kalkulacji podatku odroczonego z uwagi na istniejącą niepewność odnośnie ich wykorzystania.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały rozpoznane przy założonej stopie podatkowej 19% dla różnic przejściowych i strat podatkowych wygenerowanych przez jednostki z siedzibą w Polsce, 16% dla różnic przejściowych i strat wygenerowanych przez jednostkę z siedzibą w Rumunii oraz 19% dla różnic przejściowych i strat wygenerowanych przez jednostkę z siedzibą w Czechach. Są to stopy podatkowe obowiązujące na koniec okresów sprawozdawczych.

19. Zapasy

w tysiącach złotych	31.12.2016	31.12.2015
Materiały	484	586
Zaliczki na poczet dostaw	1	1
	485	587

W okresie sprawozdawczym kończącym się 31 grudnia 2016 r. Grupa nie dokonała odpisów aktualizujących wartość zapasów.

20. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

w tysiącach złotych	31.12.2016	31.12.2015
Należności z tytułu dostaw i usług	13 452	8 391
	13 452	8 391

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2016	31.12.2015
Należności z tytułu podatków innych niż podatek dochodowy	9 999	3 232
Należności z tytułu opłat sądowych i skarbowych	8 084	20 404
Należności z tytułu kaucji i wadium	6 425	-
Pozostałe należności	3 637	3 083
	28 145	26 719

Pozycja należności z tytułu podatków innych niż podatek dochodowy to należność z tytułu podatku VAT.

Ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe i ryzyko walutowe oraz odpisy aktualizujące wartość należności przedstawione są w nocie 29.

21. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2016	31.12.2015
Środki pieniężne w kasie	75	101
Środki pieniężne na rachunkach bieżących	267 309	140 641
	267 384	140 742

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania stanowią środki przeznaczone do przekazania klientom z tytułu zwindykowanych wierzytelności z pakietów zleconych.

Ekspozycja Grupy na ryzyko stopy procentowej oraz analiza wrażliwości dla finansowych aktywów i zobowiązań, jest przedstawiona w nocie 29.

22. Pozostałe aktywa

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2016	31.12.2015
Koszty następnych okresów sprawozdawczych	2 507	858
Rozliczenie prac rozwojowych	729	532
Ubezpieczenia OC i AC	110	430
Pozostałe	2 313	1 649
	5 659	3 469

23. Kapitał własny

Kapitał zakładowy

	2016	2015
<i>w tysiącach akcji</i>		
Ilość akcji na 1 stycznia	17 398	17 110
Emisja akcji	1 346	288
Ilość akcji na koniec okresu (w pełni opłacone)	18 744	17 398
<i>w złotych</i>		
Wartość nominalna 1 akcji	1,00	1,00
<i>w tysiącach złotych</i>		
Wartość nominalna kapitału zakładowego na 1 stycznia	17 398	17 110
Wartość nominalna na 31 grudnia	18 744	17 398

Struktura własności kapitału zakładowego Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2016r.

Akcjonariusz	Wartość nominalna		udział (%)
	Ilość akcji	akcji (w tysiącach sztuk)	
Piotr Krupa	1 919 841	1 920	10,24%
NN PTE (*)	1 992 000	1 992	10,63%
Aviva OFE	1 100 000	1 100	5,87%
Generali OFE	1 065 000	1 065	5,68%
Pozostali członkowie Zarządu	245 105	245	1,31%
Pozostali Akcjonariusze	12 422 270	12 422	66,27%
	18 744 216	18 744	100,00%

(*) Łączny stan posiadania przez NN OFE oraz NN DFE zarządzane przez NN PTE S.A.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. zarejestrowany kapitał zakładowy składał się z 17.744 tys. akcji zwykłych (31.12.2015 r.: 17.398 tys.). Wartość nominalna jednej akcji wynosiła 1 zł (31.12.2015 r.: 1 zł).

W dniu 7 lutego 2017 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego we Wrocławiu zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego w drodze emisji akcji zwykłych na okaziciela serii G oraz zmianę Statutu Spółki.

Wysokość kapitału zakładowego Spółki po rejestracji wynosi 18 744 216 złotych. Kapitał zakładowy podzielony jest na 18 744 216 akcji o wartości nominalnej 1 złotych każda.

W dniu 22 lutego 2016 r. Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”, „Giełda”) podjął Uchwałę nr 165/2016 w sprawie dopuszczenia i wprowadzenia do obrotu giełdowego na Głównym Rynku GPW akcji zwykłych na okaziciela serii E Spółki („Uchwała”). W treści Uchwały Zarząd GPW stwierdził, iż zgodnie z § 19 ust. 1 i 2 Regulaminu Giełdy, do obrotu giełdowego na rynku podstawowym dopuszczonych jest 117 398 akcji zwykłych na okaziciela serii E Spółki, o wartości nominalnej 1 zł każda. Jednocześnie zgodnie z treścią Uchwały, na podstawie § 38 ust. 1 i 3 Regulaminu Giełdy, Zarząd GPW

postanowił wprowadzić z dniem 25 lutego 2016 roku w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym ww. akcje Spółki, pod warunkiem dokonania przez KDPW w dniu 25 lutego 2016 roku rejestracji tych akcji i oznaczenia ich kodem PLKRK0000010. Wartość emisyjna akcji wyniosła 39,69 zł.

W dniu 22 czerwca 2016 r. Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”, „Giełda”) podjął Uchwałę nr 644/2016 w sprawie dopuszczenia i wprowadzenia do obrotu giełdowego na Głównym Rynku GPW akcji zwykłych na okaziciela serii E Spółki („Uchwała”). W treści Uchwały Zarząd GPW stwierdził, iż zgodnie z § 19 ust. 1 i 2 Regulaminu Giełdy, do obrotu giełdowego na rynku podstawowym dopuszczonych jest 228 470 akcji zwykłych na okaziciela serii E Spółki, o wartości nominalnej 1 zł każda. Jednocześnie zgodnie z treścią Uchwały, na podstawie § 38 ust. 1 i 3 Regulaminu Giełdy, Zarząd GPW postanowił wprowadzić z dniem 27 czerwca 2016 roku w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym ww. akcje Spółki, pod warunkiem dokonania przez KDPW w dniu 27 czerwca 2016 roku rejestracji tych akcji i oznaczenia ich kodem PLKRK0000010. Wartość emisyjna akcji wyniosła 39,69 zł.

W dniu 28 grudnia 2016 r. Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”, „Giełda”) podjął Uchwałę nr 1384/2016 w sprawie dopuszczenia do obrotu giełdowego na rynku podstawowym 1 000 000 praw do akcji zwykłych na okaziciela serii G Spółki o wartości nominalnej 1 złoty każda oznaczonych kodem ISIN PLKRK0000499. Wartość emisyjna akcji wyniosła 215 zł.

Pozostałe kapitały rezerwowe

Pozostałe kapitały rezerwowe powstają na skutek uchwały Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej, które jest upoważnione do decydowania o ich przeznaczeniu. Ponadto kapitały rezerwowe tworzone są również na skutek przyznania pracownikom świadczeń wynikających z płatności w formie akcji.

Płatności w formie akcji własnych

Program motywacyjny na lata 2011-2014

Do dnia 30 czerwca 2016 r. w Grupie KRUK funkcjonował program motywacyjny na lata 2011-2014 adresowany do kluczowych członków kadry menadżerskiej Spółki oraz spółek wchodzących w skład grupy kapitałowej (Program Motywacyjny, Program).

Zasady funkcjonowania Programu Motywacyjnego w latach 2011-2014 zostały przyjęte uchwałą nr 1/2011 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia KRUK w dniu 30.03.2011r., a następnie zmodyfikowane uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 29.08.2011r. W ramach Programu osoby uprawnione uzyskują możliwość nabycia akcji Spółki na preferencyjnych warunkach określonych w uchwale oraz w Regulaminie Programu. Grono osób uprawnionych stanowią członkowie Zarządu (z wyjątkiem Prezesa Zarządu) i pracownicy Spółki oraz spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej, pod warunkiem pozostawania ze Spółką lub spółką zależną w stosunku pracy lub innym stosunku prawnym świadczenia usług przez okres minimum 12 miesięcy w roku kalendarzowym poprzedzającym rok złożenia oferty nabycia/objęcia warrantów subskrypcyjnych.

W związku z realizacją Programu Motywacyjnego Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie uchwaliło warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego Spółki o nie więcej niż 845 016 zł w drodze emisji nie więcej niż 845 016 akcji zwykłych na okaziciela serii E. Celem warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego jest przyznanie praw do objęcia akcji serii E posiadaczom warrantów subskrypcyjnych, które mają być wyemitowane w ramach Programu. Posiadacze warrantów subskrypcyjnych będą uprawnieni do wykonania wynikających z warrantów praw do objęcia akcji serii E po cenie emisyjnej stanowiącej równowartość ceny emisyjnej akcji Spółki z pierwszej oferty publicznej, tj. po cenie 39,70 zł za jedną akcję, nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od daty objęcia warrantów subskrypcyjnych oraz nie później niż do dnia 30 czerwca 2016 r.

Warranty zostały wyemitowane w czterech transzach, po jednej za każdy rok z kolejnych lat okresu referencyjnego, tj. za lata obrotowe 2011-2014.

Warunkiem zaoferowania przez Radę Nadzorczą KRUK S.A. warrantów za dany rok obrotowy było osiągnięcie określonego poziomu łącznie dwóch wskaźników finansowych dla wyników skonsolidowanych Grupy KRUK - EPS oraz EBITDA lub ROE wg następujących kryteriów:

- Wzrost EPS w roku obrotowym poprzedzającym rok zaoferowania warrantów subskrypcyjnych danej Transzy o min 17,5%;
- Wzrost EBITDA w roku obrotowym poprzedzającym rok zaoferowania warrantów subskrypcyjnych danej Transzy o min 17,5%;
- ROE w roku obrotowym poprzedzającym rok zaoferowania warrantów subskrypcyjnych danej Transzy wyniesie min 20%.

Transza I

W ramach Transzy I warranty subskrypcyjne zostały zaoferowane osobom uprawnionym, w tym Członkom Zarządu, na podstawie uchwały Rady Nadzorczej z dnia 20 lipca 2012 r. w sprawie weryfikacji spełnienia warunków określonych w Programie celem przyznania warrantów subskrypcyjnych za realizację postanowień Programu Motywacyjnego w 2011 roku oraz ustalenia listy osób uprawnionych z tytułu Transzy I za rok 2011 oraz uprawnionych z tytułu Transzy I za rok 2011 z Puli Rezerwowej.

Na tej podstawie w roku 2012 Osoby Uprawnione, w tym Członkowie Zarządu, objęły 189 790 szt. warrantów subskrypcyjnych.

Do dnia 30 czerwca 2016 r. na akcje Spółki serii E zamienione zostało 188 650 szt. Warrantów. Pozostałe w posiadaniu osób uprawnionych 1 140 szt. warrantów subskrypcyjnych wyemitowanych w ramach I Transzy, utraciły ważność z dniem 30 czerwca 2016 r. Ostateczna data wykonania opcji upłynęła 30 czerwca 2016 r.

Transza II

W dniu 5 sierpnia 2013 r. przyjęta została uchwała Rady Nadzorczej KRUK S.A. w sprawie weryfikacji spełnienia warunków określonych w Programie celem przyznania warrantów subskrypcyjnych za realizację postanowień Programu Motywacyjnego w 2012 roku oraz ustalenia listy osób uprawnionych z tytułu Transzy II za rok 2012. Rada Nadzorcza Spółki ustaliła, iż spełnione zostały warunki dla przyznania maksymalnej liczby warrantów subskrypcyjnych przypadających na Transzę II za 2012 rok, a także ustaliła Listę Osób Uprawnionych z tytułu Transzy II za rok 2012 oraz uprawnionych z tytułu Transzy II za rok 2012 z Puli Rezerwowej.

W oparciu o wspomnianą Uchwałę Rada Nadzorcza Spółki przyznała wskazanym w listach osobom, w tym Członkom Zarządu, warranty subskrypcyjne z Programu Opcji Menadżerskich za 2012 rok,. Wydanie warrantów subskrypcyjnych Osobom Uprawnionym nastąpiło w dniu 1 października 2013 r. w ilości 201 758 szt.

Do dnia 30 czerwca 2016 r. na akcje Spółki serii E zamienione zostały wszystkie warranty subskrypcyjne wyemitowane w ramach II Transzy. Ostateczna data wykonania opcji upłynęła 30 czerwca 2016 r.

Transza III

W dniu 12 czerwca 2014 r. przyjęta została uchwała Rady Nadzorczej KRUK S.A. w sprawie weryfikacji spełnienia warunków określonych w Programie celem przyznania warrantów subskrypcyjnych za realizację postanowień Programu Motywacyjnego w 2013 roku oraz ustalenia listy osób uprawnionych z tytułu Transzy III za rok 2013. Rada Nadzorcza Spółki ustaliła, iż spełnione zostały warunki dla przyznania maksymalnej liczby warrantów subskrypcyjnych przypadających na Transzę III za 2013 rok, a także ustaliła Listę Osób Uprawnionych z tytułu Transzy III za rok 2013 oraz uprawnionych z tytułu Transzy III za rok 2013 z Puli Rezerwowej.

W oparciu o wspomnianą Uchwałę Rada Nadzorcza Spółki przyznała wskazanym w listach osobom, w tym Członkom Zarządu, warranty subskrypcyjne z Programu Opcji Menadżerskich za 2013 rok. Wydanie warrantów subskrypcyjnych Osobom Uprawnionym nastąpiło w dniu 26 czerwca 2014 r. w ilości 190 651 szt.

Do dnia 30 czerwca 2016 r. na akcje Spółki serii E zamienione zostały wszystkie Warranty subskrypcyjne wyemitowane w ramach III Transzy. Ostateczna data wykonania opcji upłynęła 30 czerwca 2016 r.

Transza IV

W dniu 3 lipca 2015 r. przyjęta została uchwała Rady Nadzorczej KRUK S.A. w sprawie weryfikacji spełnienia warunków określonych w Programie celem przyznania warrantów subskrypcyjnych za realizację postanowień Programu Motywacyjnego w 2014 roku oraz ustalenia listy osób uprawnionych z tytułu Transzy IV za rok 2014. Rada Nadzorcza Spółki ustaliła, iż spełnione zostały warunki dla przyznania maksymalnej liczby warrantów subskrypcyjnych przypadających na Transzę IV za 2014 rok, a także ustaliła Listę Osób Uprawnionych z tytułu Transzy IV za rok 2014.

W oparciu o wspomnianą Uchwałę Rada Nadzorcza Spółki przyznała wskazanym w listach osobom, w tym Członkom Zarządu, warranty subskrypcyjne z Programu Opcji Menadżerskich za 2014 rok. Wydanie warrantów subskrypcyjnych Osobom Uprawnionym nastąpiło w dniu 7 lipca 2015 r. w ilości 262 817 szt.

Do dnia 30 czerwca 2016 r. na akcje Spółki serii E zamienione zostały wszystkie Warranty subskrypcyjne wyemitowane w ramach IV Transzy. Ostateczna data wykonania opcji upłynęła 30 czerwca 2016 r.

Zrealizowane warranty

Program Opcji na lata 2011-2016	Ilość opcji w Programie	Ilość wycenionych (zaoferowanych) opcji	Ilość wydanych opcji	Ilość zrealizowanych opcji	Ilość zrealizowanych opcji			
					w tym w 2016	w tym w 2015	w tym w 2014	w tym w 2013
Program Opcji na lata 2011-2016	845 016	918 798	845 016	851 076				
pula podstawowa	650 673	650 673	576 891	576 891				
transza_2011	162 690	162 690	161 057	161 057	18 144	51 017	40 341	51 555
transza_2012	162 690	162 690	152 738	152 738	18 631	57 641	76 466	
transza_2013	162 690	162 690	143 231	143 231	22 283	120 948		
transza_2014	162 603	162 603	119 865	119 865	119 865			
pule rezerwowe	194 343	268 125	268 125	274 185				
transza_2011	48 564	28 733	28 733	34 793	5 273	4 140	10 980	7 200
transza_2012	48 564	49 020	49 020	49 020	10 140	15 080	23 800	
transza_2013	48 564	47 420	47 420	47 420	8 580	38 840		
transza_2014	48 651	142 952	142 952	142 952	142 952			

Średnia cena akcji w dniu wykonania opcji wynosiła 132,59 zł.

Program motywacyjny na lata 2015-2019

W dniu 28 maja 2014 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie KRUK podjęło uchwałę nr 26/2014 w sprawie ustalenia zasad przeprowadzenia przez Spółkę programu motywacyjnego na lata 2015-2019, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki oraz emisji warrantów subskrypcyjnych z wyłączeniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki w odniesieniu do akcji emitowanych w ramach kapitału warunkowego i warrantów subskrypcyjnych oraz zmiany Statutu Spółki (Program 2015-2019). Program 2015-2019 adresowany jest do kluczowych członków kadry menedżerskiej Spółki oraz spółek wchodzących w skład grupy kapitałowej.

W ramach Programu 2015-2019 osoby uprawnione uzyskują możliwość nabycia akcji Spółki Serii F na preferencyjnych warunkach określonych w uchwale. Grono Osób Uprawnionych stanowią członkowie Zarządu, w tym Prezes Zarządu, i pracownicy Spółki oraz spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej, pod warunkiem pozostawania ze Spółką lub spółką zależną w stosunku pracy lub innym stosunku prawnym świadczenia usług przez okres minimum 12 miesięcy w roku kalendarzowym poprzedzającym rok złożenia oferty objęcia warrantów subskrypcyjnych.

W związku z realizacją Programu 2015-2019 Walne Zgromadzenie uchwaliło warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego Spółki o nie więcej niż 847 950 zł w drodze emisji nie więcej niż 847 950 akcji zwykłych na okaziciela serii F. Celem warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego jest przyznanie praw do objęcia akcji serii F posiadaczom warrantów subskrypcyjnych, które mają być wyemitowane w ramach Programu 2015-2019. Posiadacze warrantów subskrypcyjnych będą uprawnieni do wykonania wynikających z nich praw do objęcia akcji serii F po cenie emisyjnej stanowiącej równowartość średniego kursu zamknięcia akcji Spółki ze wszystkich dni notowań akcji spółki w okresie od 27 lutego 2014 r. do 27 maja 2014 r. Posiadacze warrantów subskrypcyjnych nie będący Członkami Zarządu Spółki, będą uprawnieni do wykonania wynikających z warrantów subskrypcyjnych praw do objęcia Akcji Serii F nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od daty objęcia warrantów subskrypcyjnych, zaś posiadacze będący Członkami Zarządu KRUK - po upływie 12 miesięcy od daty objęcia warrantów (lock-up na prawo do objęcia Akcji Serii F przez posiadaczy warrantów subskrypcyjnych). Wszyscy posiadacze warrantów subskrypcyjnych wyemitowanych w ramach Transzy I będą uprawnieni do wykonania wynikających z nich praw nie wcześniej, niż po upływie 12 miesięcy od daty ich objęcia. Prawo do objęcia akcji serii F może zostać przez posiadaczy warrantów subskrypcyjnych zrealizowane nie później niż do dnia 31 grudnia 2021 roku.

Warranty mają zostać wyemitowane w pięciu transzach, po jednej za każdy rok z kolejnych lat okresu referencyjnego, tj. za lata obrotowe 2015-2019.

Warunkiem zaoferowania Osobom Uprawnionym warrantów za dany rok obrotowy jest wzrost wskaźnika EPS, obliczonego na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy KRUK, o co najmniej 13,00%.

Program ustanawia możliwość finansowania przez Spółkę nabywania akcji Spółki serii F przez Osoby Uprawnione na zasadach określonych w uchwale.

Warranty Subskrypcyjne nie mogą być obciążane, podlegają dziedziczeniu oraz nie są zbywalne.

Uchwałą z dnia 8 września 2014 r. Rada Nadzorcza ustaliła i zatwierdziła Regulamin Opcji Menadżerskich na lata 2015-2019.

Z kolei w dniu 2 września 2014 r. Zarząd Spółki ustalił listę osób uprawnionych będących Członkami Zarządu Spółki do uczestnictwa w Programie Opcji na lata 2015-2019 („Lista Podstawowa dotycząca Członków Zarządu”) oraz listę osób uprawnionych, nie będących Członkami Zarządu Spółki, do uczestnictwa w Programie Opcji na lata 2015-2019 („Lista Podstawowa nie dotycząca Członków Zarządu”).

Transza I

W dniu 9 czerwca 2016 r. przyjęta została uchwała Rady Nadzorczej KRUK S.A. w sprawie weryfikacji spełnienia warunku określonego w Programie Opcji celem zaoferowania Warrantów Subskrypcyjnych z tytułu Transzy I za realizację w 2015 roku postanowień programu motywacyjnego na lata 2015-2019. Rada Nadzorcza Spółki stwierdziła, iż spełniony został warunek określony w Programie Opcji dla zaoferowania

Warrantów Subskrypcyjnych przypadających w Transzy I za 2015 rok. W dniu 17 czerwca 2016 r. Zarząd Spółki podjął uchwałę w sprawie ustalenia listy Osób Uprawnionych, nie będących członkami Zarządu, do objęcia Warrantów Subskrypcyjnych w Transzy I za 2015 rok w ramach Programu Opcji na lata 2015-2019.

Na tej podstawie w dniu 22 czerwca 2016 r. Zarząd złożył Osobom Uprawnionym, nie będącym Członkami Zarządu, oferty objęcia warrantów I Transzy. Wydanie warrantów subskrypcyjnych Osobom Uprawnionym nastąpiło w dniu 1 lipca 2016 r. w ilości 86 435 szt.

W dniu 27 sierpnia 2016 r. Zarząd Spółki podjął uchwałę w sprawie ustalenia listy Osób Uprawnionych, będących członkami Zarządu, do objęcia Warrantów Subskrypcyjnych w Transzy I za 2015 rok w ramach Programu Opcji na lata 2015-2019. Zgodnie z postanowieniami Programu, ww. uchwała Zarządu została zaakceptowana uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 1 września 2016 r.

W dniu 27 października 2016 r. Zarząd podjął uchwałę w sprawie zmiany listy Osób Uprawnionych, będących członkami Zarządu, do objęcia Warrantów Subskrypcyjnych w Transzy I za 2015 rok w ramach Programu Opcji na lata 2015-2019. Przedmiotowa uchwała została zaakceptowana uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 27 października 2016 r. Na tej podstawie Rada Nadzorcza złożyła Członkom Zarządu oferty objęcia warrantów w I Transzy Programu Managerskiego na lata 2015-2019. Wydanie warrantów Osobom Uprawnionym, będącym Członkami Zarządu, nastąpiło w dniu 27 października 2016 r. w ilości 20 000 szt. Ostateczna data wykonania opcji upłynęła 31 grudnia 2021 r.

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych obejmują różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą.

24. Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję na 31 grudnia 2016 r. dokonana została w oparciu o zysk netto przypadającego na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 248.663 tys. zł (2015 r.: 204.227 tys. zł) oraz o średnią ważoną liczbę akcji w okresie objętym sprawozdaniem finansowym w liczbie 17.995 tys. (2015 r.: 17.243 tys.). Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

Zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej

w tysiącach złotych

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej (podstawowy)	248 663	204 227
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej (rozwodniony)	248 663	204 227

Średnia ważona liczba akcji zwykłych

<i>w tysiącach akcji</i>	<i>Nota</i>	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Ilość akcji zwykłych na dzień 1 stycznia	23	17 398	17 110
Wpływ umorzenia i emisji		259	133
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie kończącym się 31 grudnia		17 657	17 243
<i>w złotych</i>			
Zysk przypadający na 1 akcję		14,08	11,84

Wyłaconą dywidenda przypadająca na jedną akcję

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Wyłaconą dywidenda z zysku	35 491	25 938
<i>w złotych</i>		
Dywidenda przypadający na 1 akcję	2,00	1,50

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Kalkulacja rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję na 31 grudnia 2016 r. dokonana została w oparciu o zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 248.663 tys. zł oraz o średnią ważoną rozwodnioną liczbę akcji w okresie objętym sprawozdaniem finansowym w liczbie 18.693 tys. Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

Średnia ważona liczba akcji zwykłych (rozwodniona)

<i>w tysiącach akcji</i>	<i>Nota</i>	31.12.2016	31.12.2015
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie kończącym się 31 grudnia	23	17 657	17 243
Wpływ emisji niezarejestrowanych i nieobjętych akcji		698	550
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie kończącym się 31 grudnia (rozwodniona)		18 355	17 793
<i>w złotych</i>			
Zysk przypadający na 1 akcję (rozwodniony)		13,55	11,48

25. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe

Nota prezentuje dane o zobowiązaniach Grupy z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Informacje odnośnie ekspozycji Grupy na ryzyko kursowe, ryzyko płynności i ryzyko stopy procentowej przedstawia nota 29.

w tysiącach złotych

	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania długoterminowe		
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	143 246	171 318
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	1 227 027	534 204
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	6 812	5 803
	1 377 085	711 325
Zobowiązania krótkoterminowe		
Krótkoterminowa część zabezpieczonych kredytów i pożyczek	124 105	63 503
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	138 074	155 328
Krótkoterminowa część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	7 147	4 855
	269 326	223 686

Warunki oraz harmonogram spłat kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

w tysiącach złotych	Waluta	Nominalna stopa	Rok zapadalności	31.12.2016	31.12.2015
Kredyty i pożyczki zabezpieczone na majątku Grupy	EUR/PLN	WIBOR 1M + marża 1,0-2,0 p.p.; EURIBOR 1M + marża 2,2-2,4 p.p.	2024	267 351	234 821
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	PLN	WIBOR 3M + marża 2,5-4,6 p.p.	2020	1 365 101	689 532
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	EUR/PLN	WIBOR 3M lub EURIBOR 1M + marża 1,39-3,58 p.p.	2019	13 959	10 658
				1 646 411	935 011

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu finansowego

w tysiącach złotych

	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Bieżąca wartość przyszłych minimalnych płatności z tytułu leasingu
Na dzień 31 grudnia 2016 r.			
do roku	7 323	176	7 147
od 1 do 5 lat	7 028	216	6 812
	<u>14 351</u>	<u>392</u>	<u>13 959</u>
Na dzień 31 grudnia 2015 r.			
do roku	4 977	122	4 855
od 1 do 5 lat	5 943	140	5 803
	<u>10 920</u>	<u>262</u>	<u>10 658</u>

Ustanowione zabezpieczenia na majątku

w tysiącach złotych

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Zastaw rejestrowy na zakupionych pakietach, wraz z przelewem wierzytelności, finansowanych kredytem, zastaw rejestrowy na udziałach w spółce Secapital S.a.r.l.	627 439	459 266
Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu finansowym	13 959	10 658
	<u>641 398</u>	<u>469 924</u>

Ustanowione zabezpieczenia zostały opisane w nocie 35.

26. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

w tysiącach złotych

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	12 642	9 471
Zobowiązania z tytułu ZUS	5 336	5 083
Zobowiązania z tytułu PIT	3 437	1 378
Rozliczenia międzyokresowe z tyt. niewykorzystanych urlopów	4 394	4 050
Rozliczenia międzyokresowe z tyt. wynagrodzeń (premii)	8 408	9 086
Fundusze specjalne	55	171
	<u>34 396</u>	<u>29 239</u>

Zmiany rozliczeń międzyokresowych z tyt. świadczeń pracowniczych

Zmiany rozliczeń międzyokresowych z tyt. niewykorzystanych urlopów

Wartość na dzień 1 stycznia 2015 r.	3 581
Zwiększenia	3 946
Wykorzystanie	(3 477)
Wartość na dzień 31 grudnia 2015 r.	<u>4 050</u>
Wartość na dzień 1 stycznia 2016 r.	4 050
Zwiększenia	3 842
Wykorzystanie	(3 498)
Wartość na dzień 31 grudnia 2016 r.	<u>4 394</u>

Zmiany rozliczeń międzyokresowych z tyt. wynagrodzeń (premii)

Wartość na dzień 1 stycznia 2015 r.	10 461
Zwiększenia	22 272
Wykorzystanie	(22 776)
Rozwiązanie	(871)
Wartość na dzień 31 grudnia 2015 r.	<u>9 086</u>
Wartość na dzień 1 stycznia 2016 r.	9 086
Zwiększenia	7 887
Wykorzystanie	(5 104)
Rozwiązanie	(3 461)
Wartość na dzień 31 grudnia 2016 r.	<u>8 408</u>

27. Rezerwy

<i>w tysiącach złotych</i>	<u>Pozostałe rezerwy</u>
Wartość na dzień 1 stycznia 2015 r.	264
Utworzenie	-
Wartość na dzień 31 grudnia 2015 r.	<u>264</u>
Wartość na dzień 1 stycznia 2016 r.	264
Rozwiązanie	(264)
Wartość na dzień 31 grudnia 2016 r.	<u>-</u>

Ryzyko podatkowe

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Grupa uważa, że zapłaciła w terminie wszystkie należne podatki, kary i odsetki karne w odpowiednim stopniu. Dla wszystkich niepewnych pozycji podatkowych w przypadku, których obecne prawodawstwo oraz komunikacja z urzędami skarbowymi nie udziela wystarczających wskazówek, Grupa przeprowadziła analizę aktualnych przepisów podatkowych i interpretacji oraz dokonała prawidłowego ich zastosowania.

Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat w Polsce i Czechach oraz przez okres siedmiu lat w Rumunii i na Słowacji. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organa skarbowe.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR ale, dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

w tysiącach złotych

	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec pozostałych jednostek	83 159	55 258
Przychody przyszłych okresów	6 130	4 368
Zobowiązania z tytułu podatków i ceł	49 301	9 662
Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne	3 469	2 188
Inne zobowiązania	27 189	12 078
	169 248	83 555

Ekspozycja na ryzyko walutowe oraz ryzyko związane z płynnością w odniesieniu do zobowiązań została przedstawiona w nocie 29.

29. Instrumenty finansowe

Ryzyko kredytowe

Ekspozycja na ryzyko kredytowe

Wartości księgowe aktywów finansowych odpowiadają maksymalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe na koniec okresów sprawozdawczych przedstawia się następująco:

w tysiącach złotych

	<i>Nota</i>	31.12.2016	31.12.2015
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	18	603 658	724 832
Aktywa finansowe wyceniane według metody zamortyzowanego kosztu	18	2 037 288	873 300
Pożyczki	18	28 476	22 013
Należności	21	41 597	35 110
		2 711 019	1 655 255

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe na koniec okresów sprawozdawczych według rejonów geograficznych przedstawia się następująco:

w tysiącach złotych

	31.12.2016	31.12.2015
Polska	1 363 792	1 158 042
Rumunia	765 021	424 313
Czechy	113 920	60 977
Włochy	343 164	-
Pozostałe rynki zagraniczne	125 122	12 357
	2 711 019	1 655 689

Odpisy aktualizujące

Struktura wiekowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności na koniec okresów sprawozdawczych przedstawia się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość brutto 31.12.2016	Odpis aktualizujący 31.12.2016	Wartość brutto 31.12.2015	Odpis aktualizujący 31.12.2015
Niewymagalne	35 690	-	31 159	-
Przeterminowane od 0 do 30 dni	2 061	-	1 647	-
Przeterminowane od 31 do 90 dni	862	-	1 379	-
Przeterminowane od 91 do 180 dni	883	-	336	-
Przeterminowane od 181 do 365 dni	1 208	178	407	178
Przeterminowane powyżej 1 roku	1 688	617	1 370	1 010
	42 392	795	36 298	1 188

Zmiany odpisów aktualizujących wartość należności kształtowały się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Wartość odpisu na dzień 1 stycznia	1 188	848
Odpis aktualizujący ujęty w okresie sprawozdawczym	475	705
Rozwiązanie odpisu aktualizującego	(862)	(319)
Wykorzystanie odpisu	(6)	(46)
Wartość odpisu na dzień 31 grudnia	795	1 188

W oparciu o dane historyczne dotyczące płatności, Grupa tworzy odpis aktualizujący na należności przeterminowane powyżej 180 dni. Ponadto Grupa tworzy odpis aktualizujący na wszystkie należności od spółek w upadłości, postępowaniu likwidacyjnym oraz dla należności objętych postępowaniem sądowym.

Grupa nie tworzy odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz dłużnych papierów wartościowych utrzymywanych do terminu wymagalności dopóki istnieje wysokie prawdopodobieństwo, iż zostaną one spłacone. Kiedy dana należność, inwestycja zostanie uznana za nieściągalną, odpowiednie kwoty spisywane są w ciężar kosztów.

Zmiany odpisów aktualizujących wartość udzielonych pożyczek kształtowały się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Wartość odpisu na dzień 1 stycznia	2 237	922
Odpis aktualizujący ujęty w okresie sprawozdawczym	8 952	1 315
Rozwiązanie odpisu aktualizującego	-	-
Wartość odpisu na dzień 31 grudnia	11 189	2 237

Wartość brutto udzielonych pożyczek dla osób fizycznych wyniosła 39.655 tys. zł. na dzień 31 grudnia 2016 r. (24.250 tys. zł. na dzień 31.12.2015 r.). Grupa utworzyła odpis aktualizujący wartość pożyczek w wysokości 11.189 tys. zł na dzień 31 grudnia 2016 r. (2015 r.: 2 237 tys. zł). Wysokość odpisu ustalana jest łącznie dla całego portfela w oparciu o szacunki w zakresie odzyskiwalności udzielonych pożyczek tworzone przede wszystkim na podstawie stopnia ich przeterminowania.

Ryzyko płynności

Poniżej prezentowane są umowne warunki zobowiązań finansowych:

Na dzień 31 grudnia 2016 r.

w tysiącach złotych

	Przepływy pieniężne		Poniżej 6 miesiący	6-12 miesiący	1-2 lat	2-5 lat	Powyżej 5 lat
	Wartość wynikające z księgowa	umowy					
Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne							
Kredyty zabezpieczone	267 351	281 436	12 507	10 386	20 299	238 138	106
Niezabezpieczone wyemitowane obligacje	1 365 101	1 630 185	151 457	46 685	174 803	967 363	289 876
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	13 959	14 321	3 953	3 252	4 610	2 506	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	169 248	169 248	169 248	-	-	-	-
	1 815 659	2 095 191	337 166	60 324	199 712	1 208 007	289 982

Na dzień 31 grudnia 2015 r.

w tysiącach złotych

	Przepływy pieniężne		Poniżej 6 miesiący	6-12 miesiący	1-2 lat	2-5 lat	Powyżej 5 lat
	Wartość wynikające z księgowa	umowy					
Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne							
Kredyty zabezpieczone	234 821	273 849	4 644	3 188	6 323	119 832	139 863
Niezabezpieczone wyemitowane obligacje	689 532	807 635	102 082	88 552	159 494	250 395	207 111
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	10 658	12 459	2 296	2 496	4 380	3 287	-
Pochodne instrumenty zabezpieczające	589	589	589	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	83 555	83 555	83 555	-	-	-	-
	1 019 155	1 178 087	193 166	94 236	170 197	373 514	346 974

Przepływy pieniężne wynikające z umowy zostały ustalone w oparciu o stopy procentowe obowiązujące odpowiednio na dzień 31 grudnia 2015 r. i 31 grudnia 2016 r.

Grupa nie oczekuje, że spodziewane przepływy pieniężne, zawarte w analizie terminów wymagalności, mogą wystąpić znacząco wcześniej lub w znacząco innych kwotach.

Grupa posiada na dzień 31 grudnia 2016 r. dostępny niewykorzystany limit kredytu odnawialnego w wysokości 415.024 tys. zł. (2015 r.: 62.620 tys. zł.). Niewykorzystany limit dostępny jest do 31 października 2020 r.

Ryzyko walutowe

Ekspozycja na ryzyko walutowe

Ekspozycja Grupy na ryzyko walutowe, wynikająca zarówno z ryzyka związanego z instrumentami finansowymi w walutach obcych oraz inwestycji w zagranicznych jednostkach zależnych według kursu na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

w tysiącach jednostek	31.12.2016			31.12.2015		
	EUR	RON	CZK	EUR	RON	CZK
Należności z tytułu dostaw i usług	206	-	-	5	-	-
Środki pieniężne	4 874	17 285	2 619	39 299	51 440	1 874
Aktywa finansowe	529 687	752 975	44 371	21 519	424 313	36 666
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(201 470)	-	-	(100)	(45 014)	-
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	(223)	-	(5)	(65 904)	-	-
Ekspozycja na ryzyko walutowe	333 074	770 260	46 985	(5 181)	430 739	38 540

Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego zastosowano następujące kursy wymiany dla najważniejszych walut obcych:

w złotych	Średnie kursy walut		Koniec okresu sprawozdawczego (kursy spot)	
	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
1 EUR	4,3757	4,1848	4,4240	4,2615
1 USD	3,9680	3,7928	4,1793	3,9011
1 RON	0,9739	0,9421	0,9749	0,9421
1 CZK	0,1618	0,1534	0,1637	0,1577
100 HUF	1,4034	1,3529	1,4224	1,3601

Umocnienie się złotego w odniesieniu do EUR, RON i CZK na dzień 31 grudnia 2016 r. spowodowałyby wzrost (spadek) kapitału własnego i zysku przed opodatkowaniem o kwoty zaprezentowane poniżej. Analiza zakłada, że inne zmienne, w szczególności stopy procentowe, pozostaną na stałym poziomie.

w tysiącach złotych

	Inne całkowite dochody	Zysk lub strata bieżącego okresu
31 grudnia 2016 r.		
EUR (umocnienie się zł o 10%)	124	(33 307)
RON (umocnienie się zł o 10%)	(43)	(77 026)
CZK (umocnienie się zł o 10%)	73	(4 771)
31 grudnia 2015 r.		
EUR (umocnienie się zł o 10%)	14	518
RON (umocnienie się zł o 10%)	(757)	(43 074)
CZK (umocnienie się zł o 10%)	(23)	(3 832)

Ryzyko stopy procentowej

Na dzień bilansowy struktura oprocentowanych instrumentów finansowych przedstawia się następująco:

w tysiącach złotych

	Wartość księgowa	
	31.12.2016	31.12.2015
Instrumenty finansowe o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	2 107 361	930 423
Zobowiązania finansowe	(268 934)	(83 555)
	1 838 427	846 868
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	603 658	724 832
Zobowiązania finansowe	(1 546 725)	(935 011)
	(1 546 725)	(811 011)

Analiza wrażliwości wartości godziwej instrumentów finansowych o stałej stopie procentowej

Grupa nie posiada aktywów i zobowiązań finansowych o stałej stopie procentowej wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz nie zawiera transakcji z wykorzystaniem instrumentów pochodnych (IRS) jako zabezpieczenie wartości godziwej. Dlatego zmiana stopy procentowej nie miałaby istotnego wpływu na zysk lub stratę bieżącego okresu z tego tytułu.

Analiza wrażliwości przepływów pieniężnych instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej

Zmiana o 100 punktów bazowych w stopie procentowej zwiększyłaby (zmniejszyłaby) kapitał własny i zysk przed opodatkowaniem w całym okresie kredytowania o kwoty przedstawione poniżej. Poniższa analiza opiera się na założeniu, że inne zmienne, w szczególności kursy walutowe, pozostaną na stałym poziomie.

w tysiącach złotych

	Zysk lub strata bieżącego okresu		Kapitał własny bez zysku lub straty bieżącego okresu	
	wzrost o 100 pb	spadek o 100 pb	wzrost o 100 pb	spadek o 100 pb
31 grudnia 2016 r.				
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej	(54 771)	54 771	-	-
31 grudnia 2015 r.				
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej	(33 584)	33 584	-	-

Wartości godziwe

Porównanie wartości godziwych z wartościami księgowymi

Poniższa tabela zawiera porównanie wartości godziwych aktywów i zobowiązań finansowych z wartościami ujętymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

w tysiącach złotych

	31.12.2016		31.12.2015	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej				
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	603 658	603 658	724 832	724 832
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	(589)	(589)
	603 658	603 658	724 243	724 243
Aktywa i zobowiązania finansowe niewyceniane w wartości godziwej				
Aktywa finansowe wyceniane według metody amortyzowanego kosztu	2 037 288	1 967 113	873 300	872 342
Nieruchomości inwestycyjne	6 780	6 780	434	434
Pożyczki i należności	70 073	70 073	57 123	57 123
Kredyty bankowe zabezpieczone	(267 351)	(267 351)	(234 821)	(234 821)
Niezabezpieczone wyemitowane obligacje	(1 365 101)	(1 366 204)	(689 532)	(689 532)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(13 959)	(13 959)	(10 658)	(10 658)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(169 248)	(169 248)	(83 555)	(83 555)
	298 482	227 204	(87 709)	(88 667)

Zasady ustalania wartości godziwych opisano w nocie 3

Stopy procentowe wykorzystywane do szacowania wartości godziwej

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej oraz metodą zamortyzowanego kosztu	5,77% - 146,99%	7,94% - 321,14%
Aktywa finansowe wyceniane według metody zamortyzowanego kosztu dla potrzeb ujawnienia w wartości godziwej	2,35%-64,57%	2,35%-64,57%
Kredyty i pożyczki	1,83%-2,66%	2,00%-4,65%
Niezabezpieczone wyemitowane obligacje	4,23%-6,33%	4,50%-6,32%
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1,39%-3,58%	1,39%-3,58%

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej

Poniższa tabela zestawia analizę instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej, w zależności od wybranej metody wyceny. W zależności od poziomu wyceny zastosowano następujące dane wejściowe do modeli wyceny:

- Poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- Poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w Poziomie 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, zarówno bezpośrednio (np. jako ceny) lub pośrednio (np. są pochodną rezerw),
- Poziom 3: dane wejściowe nie bazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

Grupa nie dokonywała transferów pomiędzy poziomami w latach 2014-2016.

w tysiącach złotych

Poziom 3

Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	724 832
Aktywa finansowe wyceniane według metody zamortyzowanego kosztu	872 342

Stan na dzień 31 grudnia 2016 r.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	603 658
Aktywa finansowe wyceniane według metody zamortyzowanego kosztu	1 967 113

Wartość godziwa nabytych pakietów wierzytelności wyliczana jest w oparciu o przewidywane przyszłe przepływy pieniężne związane z pakietami wierzytelności, zdyskontowane stopą odzwierciedlającą ryzyko kredytowe związane z danym pakietem. Stopa użyta do dyskontowania wyliczana jest jako wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji na dzień nabycia pakietu i jest weryfikowana tak, aby uwzględniała aktualną stopę wolną od ryzyka oraz aktualną premię za ryzyko związaną z ryzykiem kredytowym dla danego pakietu.

30. Leasing operacyjny

Umowy leasingu operacyjnego, w których Grupa jest leasingobiorcą

Minimalne płatności z tytułu nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego kształtują się w sposób przedstawiony poniżej:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2016	31.12.2015
do roku	6 155	4 015
1 do 5 lat	16 225	5 043
	22 380	9 058

- Umowa z dnia 13 sierpnia 2009 r. zawarta z Dolnośląską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. w Wałbrzychu na użytkowanie nieruchomości położonej przy ul. Szczawieńskiej 2 w Szczawnie-Zdroju o powierzchni 2.216 m². Umowa zawarta na okres 10 lat, z możliwością wypowiedzenia po upływie 5 lat. Roczny koszt użytkowania wynosi 1.013 tys. zł.
- Umowa z dnia 15 sierpnia 2008 r. zawarta z firmą ARTA S.C.M. z siedzibą w Targoviste w Rumunii na nieruchomość położoną tamże o powierzchni 665m². Roczny koszt użytkowania wynosi 27.930 EUR.
- Umowa z dnia 13 marca 2009 r. zawarta z firmą S.C. SEMA PARC S.A. z siedzibą w Bukareszcie. Roczny koszt użytkowania nieruchomości o powierzchni 280 m² wynosi 26.880 EUR.
- Umowa z dnia 10 grudnia 2010 zawarta z firmą DEVCO Sp. z o.o. na użytkowanie nieruchomości położonej przy ul. Wołowskiej 4-20 we Wrocławiu o powierzchni 2.425 m². Umowa zawarta na okres 3 lat, bez możliwości wcześniejszego wypowiedzenia. Roczny koszt użytkowania kształtuje się w wysokości 460 tys. EUR. Po tym okresie umowa przeszła na czas nieokreślony.
- Umowa z dnia 4 listopada 2014 r. zawarta z firmą Palmer Capital Central European Properties as. z siedzibą w Pradze. Roczny koszt użytkowania nieruchomości o powierzchni 872,55 m² wynosi 1.685 tys. CZK.

Oprócz wymienionych powyżej umów nota uwzględnia najem powierzchni biurowej w Mediolanie, Berlinie, Madrycie, San Gwann.

31. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Wynagrodzenia kadry kierowniczej - Zarząd

Wynagrodzenie kluczowych członków kadry kierowniczej Spółki kształtowało się w sposób następujący:

w tysiącach złotych

	01.01.2016 - 31.12.2016	01.01.2015 - 31.12.2015
Wynagrodzenie zasadnicze/ kontrakt menadżerski (brutto)	2 175	4 345
Utworzona rezerwa na premię za rok bieżący	1 265	2 287
Inne – świadczenia medyczne i inne	110	87
Wynagrodzenie z tytułu płatności w formie akcji	7 702	13 332
	11 252	20 051

Pozostałe transakcje z kadrą kierowniczą

Osoby wchodzące w skład organu zarządzającego oraz osoby blisko z nimi związane na dzień 31 grudnia 2016 r. posiadały 12,19% głosów na walnym zgromadzeniu Jednostki Dominującej. (31.12.2015 r.: 13%).

Część kadry kierowniczej i ich rodzin zajmuje w innych jednostkach (spoza Grupy) stanowiska, które umożliwiają im kontrolę lub wywieranie znacznego wpływu na politykę finansową i operacyjną tych jednostek.

Niektóre z tych jednostek dokonywały transakcji z Grupą w okresie sprawozdawczym. Warunki tych transakcji nie odbiegały od warunków podobnych transakcji, przeprowadzanych lub możliwych do przeprowadzenia na warunkach rynkowych z jednostkami niepowiązаныmi. Całkowita wartość usług zakupionych od tych jednostek w 2016 roku wyniosła 518 tys. zł.

W dniu 5 stycznia 2016 r. do Spółki wpłynęło od Prezesa Zarządu KRUK S.A. Piotra Krupy, będącego jednocześnie znaczącym akcjonariuszem Spółki, zawiadomienie, w którym poinformował o zbyciu 10 000 akcji KRUK S.A. w dniu 4 stycznia 2016 roku, w transakcji pakietowej na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, po średniej cenie 171,50 zł za jedną akcję.

W dniu 4 kwietnia 2016 r. do Spółki wpłynęło zawiadomienie od Piotra Krupy, Prezesa Zarządu KRUK S.A., dokonane w trybie art. 160 ust. 1 Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, w którym poinformował, o zbyciu 17 500 akcji KRUK S.A. w dniu 31 marca 2016 roku, w transakcji sesyjnej zwykłej po średniej cenie 182,85 zł za jedną akcję oraz o zbyciu 30 000 akcji KRUK S.A. w dniu 1 kwietnia 2016 roku, w transakcji pakietowej po cenie 178 zł za jedną akcję, na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

W dniach 15 lipca 2016 r., 26 lipca 2016 r. oraz 30 września 2016r. do Spółki wpłynęły od Prezesa Zarządu KRUK S.A. Piotra Krupy, będącego jednocześnie znaczącym akcjonariuszem Spółki, zawiadomienia, w których poinformował o zbyciu w transakcjach sesyjnych zwykłych, na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie odpowiednio: 32 000 akcji KRUK S.A. w dniu 13 lipca 2016 roku . po średniej cenie 209,00 PLN za jedną akcję, 10 000 akcji KRUK S.A. w dniu 25 lipca 2016 roku po średniej cenie 205,90 PLN za jedną akcję oraz 9000 akcji KRUK S.A. w dniu 29 września 2016 r. po średniej cenie 245,72 PLN za jedną akcję .

W dniu 7 grudnia 2016 r. do Spółki wpłynęło zawiadomienie od Piotra Krupy w którym poinformował o nabyciu 1 414 akcji KRUK S.A. w dniu 7 grudnia 2016 roku, w transakcjach sesyjnych zwykłych po średniej cenie 211,56 zł za jedną akcję, na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

W dniu 22 grudnia 2016 r. do Spółki wpłynęło zawiadomienie od Piotra Krupy, w którym poinformował o nabyciu 50 000 akcji KRUK S.A. w dniu 22 grudnia 2016 roku, w transakcjach poza systemem obrotu po cenie 215 zł za jedną akcję.

32. Wynagrodzenie płatności w formie akcji

w tysiącach złotych

Okres kończący się	Wartość przynanych świadczeń
31 grudnia 2003 r.	226
31 grudnia 2004 r.	789
31 grudnia 2005 r.	354
31 grudnia 2006 r.	172
31 grudnia 2007 r.	587
31 grudnia 2008 r.	91
31 grudnia 2010 r.	257
31 grudnia 2011 r.	889
31 grudnia 2012 r.	2 346
31 grudnia 2013 r.	2 578
31 grudnia 2014 r.	7 335
31 grudnia 2015 r.	13 332
31 grudnia 2016 r.	7 702
Suma	<u>36 658</u>

33. Skład Grupy Kapitałowej

Jednostki zależne

w tysiącach złotych	Kraj	Udział w kapitale %	
		31.12.2016	31.12.2015
Secapital S.a.r.l. *	Luksemburg	100%	100%
ERIF Business Solutions Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
Secapital Polska Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
Rejestr Dłużników ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.	Polska	100%	100%
Novum Finance Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
KRUK Romania S.r.l.	Rumunia	100%	100%
Kancelaria Prawna RAVEN Krupa & Stańko Spółka komandytowa	Polska	98%	98%
KRUK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Polska	100%	100%
KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o.	Czechy	100%	100%
Prokura NS FIZ*	Polska	100%	100%
ProsperoCapital Sp.z.o.o. (spółka w likwidacji)	Polska	100%	100%
InvestCapital Malta Ltd *	Malta	100%	100%
RoCapital IFN S.A.*	Rumunia	100%	100%
Kruk Deutschland GmbH	Niemcy	100%	100%
KRUK Italia S.r.l	Włochy	100%	100%
ItaCapital S.r.l	Włochy	100%	100%
KRUK Espana S.L.	Hiszpania	100%	100%
ProsperoCapital S.a.r.l.	Luksemburg	100%	100%
Presco Investments S.a.r.l.*	Luksemburg	100%	-
P.R.E.S.C.O INVESTMENT I NS FIZ*	Polska	100%	-
Credit Base International S.r.l	Włochy	100%	-
Elleffe Capital S.r.l.*	Włochy	100%	-
Espand Soluciones de Gestion S.L.	Hiszpania	100%	-

* podmioty zależne, w których Spółka posiada pośrednio 100%

W dniu 23 grudnia 2015 r. spółka zależna od KRUK S.A. Secapital S.a r.l. zawarła Umowę Inwestycyjną z Presco Investments Limited z siedzibą na Malcie.

Strony zawarły niniejszą Umowę w związku z realizowaną transakcją sprzedaży 100%, wolnych od wszelkich obciążeń, nieograniczonych i wolnych od praw osób trzecich, udziałów w spółce Presco Investments S.a r.l, a także prawa do dysponowania zakupionymi na rynku polskim portfelami wierzytelności, posiadanyymi przez sprzedającego oraz P.R.E.S.C.O. Investment I NS FIZ, o łącznej ilości 2 mln spraw oraz wartości nominalnej 2,7 mld zł.

Zgodnie z umową sprzedający zbył, a kupujący nabył 390 050 udziałów o łącznej wartości nominalnej 39 005 000 zł, za cenę 193,7 mln zł. Zakupione udziały uprawniają do dysponowania zakupionymi na rynku polskim portfelami wierzytelności o łącznej wartości nominalnej 2,7 mld zł. W dniu 15 kwietnia 2016 r. podpisane zostało przez spółkę zależną od KRUK S.A. - Secapital S.a r.l. oraz Presco Investments Limited z siedzibą na Malcie oświadczenie o spełnieniu się warunku i przeniesieniu własności udziałów, w wyniku którego na Secapital S.a r.l. zostało przeniesione prawo własności 100% udziałów w spółce Presco Investments S.a.r.l. a także prawo do dysponowania zakupionymi na rynku polskim portfelami wierzytelności, posiadanyymi przez P.R.E.S.C.O. Investment I NS FIZ.

P.R.E.S.C.O. Investment I NS FIZ jest wpisany do rejestru funduszy inwestycyjnych prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie, VII Wydział Cywilny Rejestrowy pod numerem RFI 640. Od dnia 15.04.2016r. jedynym uczestnikiem Funduszu posiadającym 100% certyfikatów inwestycyjnych tj.: 39.878.730 CI jest spółka zależna KRUK S.A. SeCapital S.a.r.l.

Strony ustaliły, że zapłata części ceny tj. łącznie około 42 000 tys.zł zostanie odroczone w celu zabezpieczenia realizacji postanowień Umowy w okresie przejściowym zgodnie z postanowieniami Umowy. Odroczone kwota wraz z odsetkami, ustalonymi na warunkach rynkowych, będzie rozliczona zgodnie z postanowieniami umowy.

Umowa została podpisana dnia 23.12.2015r., przejęcie kontroli nastąpiło 15.04.2016r., nabyte spółki zostały ujęte w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupa Kapitałowa po raz pierwszy na koniec kwietnia 2016 r. zgodnie z MSR 27.

Rozliczenie nabycia obu spółek zostało przeprowadzone zgodnie z MSSF 3. Obie nabyte spółki posiadają wyłącznie pakiety wierzytelności.

Regulacje prawne uniemożliwiają zbycie pakietów wierzytelności przez spółkę bez utraty prawa przez spółkę kupującą do kontynuowania dochodzenia roszczeń od otwartych spraw sądowych, dlatego Grupa KRUK zawarła transakcję zakupu spółek: P.R.E.S.C.O. Investment I NS FIZ i Presco Investments S.a r.l. Taka konstrukcja (wymuszona regulacjami prawnymi) umożliwiła ciągłość pracy operacyjnej P.R.E.S.C.O. Investment I NS FIZ i Presco Investments S.a r.l. Na moment transakcji obydwie nabyte spółki nie posiadały innych aktywów i zobowiązań. Mając na uwadze treść ekonomiczną nabytych spółek (zakup pakietów wierzytelności) na nabyciu spółek Grupa KRUK nie wykazała wartości firmy. Różnica między FV nabytych pakietów na dzień szacowania ceny nabycia a FV na dzień przejęcia kontroli została w całości odniesiona do rachunku wyników.

W dniu 29 lipca 2016 roku Zarząd KRUK S.A., jako jedyny udziałowiec spółki NOVUM FINANCE sp. z o.o., podjął decyzję o uchyleniu jej likwidacji. Stosowna uchwała została podjęta przez Zgromadzenie Wspólników. Na członka zarządu Spółki powołana została Pani Agnieszka Kułton.

W dniu 7 listopada 2016 roku Jednostka Dominująca zawarła z udziałowcami Credit Base International S.r.l. z siedzibą w La Spezia, Włochy umowę nabycia 100% udziałów w CBI. Przedmiotem umowy jest nabycie 100%, wolnych od wszelkich obciążeń, nieograniczonych i wolnych od praw osób trzecich, udziałów w spółce CBI. Spółka CBI prowadzi działalność w zakresie obsługi wierzytelności nabytych na własny rachunek oraz na zlecenie na terenie Włoch. Ponadto na podstawie Umowy, KRUK S.A. nabędzie 100 % kapitału zakładowego w spółce zależnej CBI tj. Elleffe Capital S.r.l. z siedzibą w La Spezia, Włochy, której działalność obejmuje inwestowanie w wierzytelności lub aktywa związane z wierzytelnościami.

W dniu 20 grudnia 2016 roku Jednostka Dominująca zawarła z udziałowcami Espand Soluciones de Gestion S.L. z siedzibą w Madrycie, Hiszpania umowę nabycia 100% udziałów w Espand. Przedmiotem umowy jest nabycie 100%, wolnych od wszelkich obciążeń, nieograniczonych i wolnych od praw osób trzecich, udziałów w spółce Espand. Spółka Espand prowadzi działalność w zakresie obsługi wierzytelności nabytych na własny rachunek oraz na zlecenie na terenie Hiszpanii.

34. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

w tysiącach złotych netto

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego oraz przegląd półroczny	1 085	481
Usługi doradztwa	25	9
	<u>1 110</u>	<u>490</u>

35. Zobowiązania warunkowe

W związku z zawarciem w dniu 2 lipca 2015 r. umowy o kredyt rewalwingowy pomiędzy PROKURA NS FIZ, KRUK S.A. a mBank S.A., celem zabezpieczenia zobowiązań Prokura NS FIZ wynikających z zawartej umowy:

- w dniu 4 stycznia 2016 r. PROKURA NS FIZ zawarł z mBank S.A. cztery umowy o ustanowienie zastawu rejestrowego na zbiorze praw. Zastawy zostały wpisane do rejestru zastawów. Zastawy rejestrowe zostały ustanowione do najwyższej sumy zabezpieczenia wynoszącej 150.000 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2016 r. łączna wartość ewidencyjna przedmiotów zastawu w księgach rachunkowych KRUK S.A. wynosiła 33.151 tys. PLN.
- w dniu 2 marca 2016 r. PROKURA NS FIZ zawarł z mBank S.A. umowę o ustanowienie zastawu rejestrowego na zbiorze praw. W dniu 14 marca 2016 r. został złożony wniosek do sądu o wpis zastawu do rejestru zastawów. Zastaw rejestrowy został ustanowiony do najwyższej sumy zabezpieczenia wynoszącej 150.000 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartości ewidencyjna przedmiotu zastawu w księgach rachunkowych KRUK S.A. wynosiła 27.161 tys. zł.
- • w dniu 6 lipca 2016 r. PROKURA NS FIZ zawarł z mBank S.A. dwie umowy o ustanowienie zastawu rejestrowego na zbiorze praw. Zastawy zostały wpisane do rejestru zastawów. Zastawy rejestrowe zostały ustanowione do najwyższej sumy zabezpieczenia wynoszącej 150 000 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2016 r. łączna wartość ewidencyjna przedmiotów zastawu w księgach rachunkowych KRUK S.A. wynosiła 23 109 tys. zł.
- • w dniu 6 lipca 2016 r. KRUK S.A. zawarł z mBank S.A. aneks nr 1 do umowy poręczenia z dnia 2 lipca 2015 roku, o której informację Spółka zawarła w raporcie bieżącym nr 39/2015. Na mocy zawartego aneksu termin wygaśnięcia poręczenia do kwoty 150 mln zł. udzielanego przez KRUK S.A. za zobowiązania PROKURA NS FIZ wynikające z Umowy Kredytu wobec mBank S.A. wydłużony został do 1 lipca 2024 roku.

Zbiór praw został przedstawiony w nocie 25.

W dniu 20 czerwca 2016r. w związku z podpisaniem przez jednostkę zależną PROKURA NS FIZ umowy o kredyt obrotowy nieodnawialny, zawarł z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. z siedzibą w Warszawie umowę poręczenia. Zgodnie z treścią Umowy Poręczenia KRUK S.A. poręcza za zobowiązania wobec Banku wynikające z Umowy Kredytu, istniejące w chwili udzielenia poręczenia oraz mogące powstać w przyszłości, w szczególności odsetki oraz poniesione przez Bank koszty postępowań sądowych i egzekucyjnych, stając się tym samym dłużnikiem solidarnym tych zobowiązań. Poręczenie zostaje udzielone do kwoty 52 971 106,80 zł. Poręczenie wygaśnie nie później niż w dniu 19 grudnia 2022 r.

W dniu 8 lipca 2016 roku PROKURA NS FIZ zawarł z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. umowę o ustanowienie zastawu rejestrowego na zbiorze praw. W dniu 14 lipca 2016 roku został złożony wniosek do sądu o wpis zastawu do rejestru zastawów. Na dzień 31 grudnia 2016 roku łączna wartość ewidencyjna przedmiotu zastawu w księgach rachunkowych KRUK S.A. wynosiła 43 189 tys. zł.

W związku z przeprowadzonym w dniu 20 grudnia 2016 roku umorzeniem kapitału w spółce InvestCapital Malta Ltd. w wysokości 10,3 mln zł, KRUK S.A. w dniu 20 grudnia 2016 roku udzielił spółce InvestCapital Malta Ltd gwarancji korporacyjnej do kwoty 10,3 mln zł. Gwarancja wygasła w dniu 20 marca 2017 roku, w związku z uprawomocnieniem się umorzenia.

36. Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 16 stycznia 2017 r. zawarta została wiążąca umowa pomiędzy podmiotem ItaCapital S.r.l z siedzibą w Mediolanie, a Banca IFIS z siedzibą w Wenecji. Umowa przewiduje nabycie wierzytelności z tytułu niezabezpieczonych kredytów konsumenckich o łącznej wartości nominalnej wynoszącej 744,6 mln EUR.

W Umowie wskazano warunek zawieszający, określający, iż przeniesienie własności wierzytelności objętych Umową na Nabywcę nastąpi pod warunkiem zapłaty Ceny. Zgodnie z umową Cena zostanie zapłacona w terminie 10 dni od zawarcia umowy. Zawarta Umowa nie przewiduje kar umownych. Pozostałe warunki Umowy nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych w tego typu umowach.

W 2017 r. KRUK S.A. zawarł z Bankiem Zachodnim WBK S.A. dwa kontrakty walutowych transakcji zamiany stóp procentowych (CIRS). Kontrakty zabezpieczają ryzyko walutowe oraz jednocześnie ryzyko stopy procentowej poprzez efektywną zamianę zadłużenia Spółki zaciągniętego w PLN na zobowiązania w EUR:

- kontrakt zawarty 9 stycznia 2017 r. zabezpiecza kupon zależny od stawki zmiennej WIBOR 3M dla 100 mln PLN kwoty nominalnej obligacji. Spółka jest płatnikiem stałej stawki procentowej w wysokości 3,06%, natomiast BZ WBK jest płatnikiem zmiennej stopy procentowej WIBOR 3M powiększonej o marżę 3,10%. Płatności odsetkowe dokonywane są w 3-miesięcznych okresach odsetkowych. Rozliczenie kontraktu będzie polegało na wymianie zabezpieczonego nominału i nastąpi w dniu 4 czerwca 2021 r, w tym dniu Spółka otrzyma od BZ WBK 100 mln PLN, a zapłaci do BZ WBK 22,8 mln EUR.
- kontrakt zawarty 13 stycznia 2017 r. zabezpiecza kupon zależny od stawki zmiennej WIBOR 3M dla 90 mln PLN kwoty nominalnej obligacji. Spółka jest płatnikiem stałej stawki procentowej w wysokości 2,97%, natomiast BZ WBK jest płatnikiem zmiennej stopy procentowej WIBOR 3M powiększonej o marżę 3,00%. Płatności odsetkowe dokonywane są w 3-miesięcznych okresach odsetkowych. Rozliczenie kontraktu będzie polegało na wymianie zabezpieczonego nominału i nastąpi w dniu 10 listopada 2021 r., w tym dniu Spółka otrzyma od BZ WBK 90 mln PLN, a zapłaci do BZ WBK 20,6 mln EUR.

Piotr Krupa
Prezes Zarządu

Agnieszka Kułton
Członek Zarządu

Urszula Okarma
Członek Zarządu

Iwona Słomska
Członek Zarządu

Michał Zasepa
Członek Zarządu

Katarzyna Racziewicz
*Osoba odpowiedzialna za prowadzenie
ksiąg rachunkowych*

Wrocław, 27 lutego 2017 r.